

EUROOPAN KESKUSPANKKI

EUROOPAN KESKUSPANKIN SUUNTAVIIVAT,

annettu 16 päivänä heinäkuuta 2004,

maksutasetta, ulkomaista varallisuusasemaa ja valuuttavarantoasetelmaa koskevista Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksista

(EKP/2004/15)

(2004/808/EY)

EUROOPAN KESKUSPANKIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan keskuspankkijärjestelmän ja Euroopan keskuspankin perussäännön ja erityisesti sen 5.1, 12.1 ja 14.3 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Voidakseen suorittaa tehtävänsä Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) on laadittava kattavat ja luotettavat maksutasetta, ulkomaista varallisuusasemaa ja valuuttavarantoasetelmaa koskevat tilastot, joista ilmenevät tärkeimmät euroalueen rahatalouden tilaan ja valuuttamarkkinoihin vaikuttavat seikat.
- (2) Perussäännön 5.1 artiklan ensimmäisessä virkkeessä edellytetään, että EKPJ:n tehtävistä huolehtiakseen Euroopan keskuspankki (EKP) kerää kansallisten keskuspankkien avustuksella tarvittavat tilastotiedot joko muilta toimivaltaisilta viranomaisilta kuin kansallisilta keskuspankeilta tai suoraan taloudellisilta toimijoilta. Perussäännön 5.1 artiklan toisen virkkeen mukaan EKP toimii tätä varten yhteistyössä yhteisön toimielinten tai laitosten kanssa sekä jäsenvaltioiden tai kolmansien maiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa ja kansainvälisten järjestöjen kanssa. Perussäännön 5.2 artiklassa määrätään, että kansalliset keskuspankit hoitavat, siinä määrin kuin mahdollista, 5.1 artiklassa kuvattuja tehtäviä.
- (3) Muutkin toimivaltaiset viranomaiset kuin kansalliset keskuspankit voivat kerätä tietoja ja/tai laatia tilastoja, joita tarvitaan maksutasetta ja ulkomaista varallisuusasemaa koskevien EKP:n tilastovaatimusten täyttämiseksi. Tästä syystä osa näissä suuntaviivoissa säädettävistä tehtävistä

edellyttää yhteistyötä EKP:n tai kansallisten keskuspankkien ja tällaisten toimivaltaisten viranomaisten välillä perussäännön 5.1 artiklan mukaisesti. Euroopan keskuspankin valtuuksista kerätä tilastotietoja 23 päivänä marraskuuta 1998 annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2533/98⁽¹⁾ 4 artiklan mukaan jäsenvaltioiden on järjestettävä omalta osaltaan tilastotietojen keruu ja tehtävä EKPJ:n kanssa kiinteätä yhteistyötä, jotta perussäännön 5 artiklasta johtuvien velvollisuuksien täyttäminen toteutuisi.

- (4) Osa tarvittavista tilastotiedoista koskee maksutasetta, pääomakorvauksia ja ulkomaista varallisuusasemaa, joista eurojärjestelmä on päävastuussa. Voidakseen täyttää velvoitteensa avustaa EKP:a tällä alalla kansallisilla keskuspankeilla olisi oltava tarvittava tilastotieteellinen asiantuntemus erityisesti käsitteiden, menetelmien ja tiedonkeruun, tilastojen laatimisen, analysoinnin ja tiedonsiirron osalta. Irlannissa Central Statistics Office (CSO) kerää ja laatii asianmukaiset tilastotiedot. EKP:n tilastovaatimusten täyttämiseksi Central Bank and Financial Services Authority of Irelandin ja CSO:n on toimitettava keskenään yhteistyössä maksutasetta, ulkomaista varallisuusasemaa ja valuuttavarantoasetelmaa koskevista Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksista annetun suosituksen EKP/2004/16⁽²⁾ mukaisesti. Suositus EKP/2004/16 on osoitettu myös Ufficio Italiano dei Cambille, joka on yhdessä Banca d'Italian kanssa vastuussa asianmukaisten tilastotietojen keräämisestä ja laatimisesta Italiassa.
- (5) Maksutasetta, ulkomaista varallisuutta ja valuuttavarantoasetelmaa koskevista Euroopan keskuspankin tilastovaatimuksista 2 päivänä toukokuuta 2003 annettujen suuntaviivojen EKP/2003/7⁽³⁾ hyväksymisen jälkeen on edistetty konkreettisesti uusien vaatimusten sekä tiedonkeruuseen ja tilastojen laatimiseen euroalueella liittyvien menetelmien osalta. Tästä syystä on tarpeen korvata suuntaviivat EKP/2003/7 näillä suuntaviivoilla.

⁽¹⁾ EYVL L 318, 27.11.1998, s. 8.

⁽²⁾ EUVL C 292, 30.11.2004.

⁽³⁾ EUVL L 131, 28.5.2003, s. 20.

- (6) Kun otetaan huomioon vaikeudet, jotka liittyvät arvopaperisijoittamista koskevien tilastojen laatimiseen, on katsottu tarpeelliseksi kehittää yhteisiä toimintatapoja näiden tietojen keräämiseksi koko euroalueelta. Arvopaperisijoittamista koskevien tiedonkeruujärjestelmien tulisi euroalueella maaliskuusta 2008 lähtien olla yhteisen lähestymistavan mukaisia eli niiden tulisi vastata yhtä niistä neljästä mallista, joihin sisältyy liitteessä VI olevassa taulukossa kuvatulla tavalla vähintään neljännesvuosittaisen kanta-tietojen kerääminen arvopaperilajikohtaisesti. Keskitetyn arvopaperitietokannan (CSDB) toimivuutta pidetään olennaisena uusien tiedonkeruujärjestelmien käyttöönoton kannalta. Jos "Project Closure Document" -asiakirjaa (eli hankkeen päätöskirjaa) CSDB-hankkeen ensimmäisen vaiheen osalta ei ole maaliskuun 2005 loppuun mennessä toimitettu EKP:n neuvostolle EKPJ:n tilastokomitean kautta, tätä määräaikaa (samoin kuin muita määräaikoja, joita sovelletaan arvopaperisijoittamiseen liittyviin vaatimuksiin) pidennetään saman verran kuin toimitus on myöhästynyt. EKPJ:n tulisi myös vuoden 2006 puoliväliin mennessä arvioida, ovatko CSDB:hen sisältyvien arvopaperitietojen kattavuus sekä EKP:n ja jäsenvaltioiden väliset tiedonvaihtojärjestelyt riittävät antamaan kansallisille keskuspankeille ja tarvittaessa muille toimivaltaisille tilastoviranomaisille valmiudet täyttää näissä suuntaviivoissa vahvistetut laatuvaatimukset. EKP toimittaa kansallisille keskuspankeille CSDB-tietoja vähintään 15 kuukautta ennen viitepäivämääriä, jotta nämä voivat liitteessä II olevassa taulukossa 13 vahvistettuja määräaikoja noudattaen täyttää vaatimukset, jotka koskevat euroalueella olevien liikkeeseenlaskijoiden liikkeeseen laskemia arvopapereita liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan eriteltyinä.
- (7) Tietojen toimittaminen euroalueella olevien tekemistä arvopaperisaamisia ja/tai -velkoja muuttaneista taloustoimista ja vastaavista varannoista, joissa vastapuolina ovat muissa euroalueen jäsenvaltioissa olevat, on tarpeen, jotta voitaisiin täyttää arvopaperisijoituksia (ja niihin liittyviä pääomakorvauksia) koskevat EKP:n tilastovaatimukset. Tietoja käytetään laadittaessa koko euroalueen arvopaperisijoitusvirtojen ja -varantojen sekä niihin liittyvien pääomakorvausten tilastoja. Tämä vastaa kansallisia vaatimuksia tai vakiintunutta käytäntöä.
- (8) CSDB:tä käytetään tulevaisuudessa moniin eri tilastointitarkoituksiin (tilastojen laatimiseen ja tuotantoon) ja muihin kuin tilastointitarkoituksiin (talouden, rahoitustilanteen vakauden tai operaatioiden analysointiin), ja se annetaan kansallisten keskuspankkien käyttöön. Muutkin toimivaltaiset viranomaiset kuin kansalliset keskuspankit saavat tiedot käyttöönsä, jollei tälle ole lainsäädännössä asetettu rajoituksia. Tästä on apua niiden tuottaessa tietoja euroalueen arvopaperisijoitusvirtoja ja -varantoja koskevien tilastojen laatimista varten. Kun CSDB:ssä olevat tiedot yhdistetään arvopaperilajikohtaisesti kerättyihin tietoihin, pitäisi olla mahdollista laatia arvopaperisijoitusvirtoja ja -varantoja koskevat tarkat tilastot sellaisten arvopapereiden osalta, jotka on laskenut liikkeelle euroalueella oleva liikkeeseenlaskija ja jotka ovat toisessa euroalueen valtiossa olevan hallussa. Tämä mahdollistaa lopulta euroalueen arvopaperivelkoihin liittyvien tietojen erittelyn sektoreittain.
- (9) Koska euroalueen maksutasetta ja ulkomaista varallisuusasemaa käytetään neljännesvuosittaisessa euroalueen rahoitustilinpudossa ulkomaita koskevaa tiliä laadittaessa, on tarpeen kerätä ulkomaista varallisuusasemaa koskevia tietoja neljännesvuosittain. Euroalueen rahoitustilinpitoa ja rahatalouden kehityksen analyysiä varten on myös tarpeen erottaa talletukset lainoista sekä yksilöidä muut sijoitukset. Lisäksi euroalueen ulkopuolisten maiden suorien sijoitusten oman pääoman ehtoisen kannan arvonn määrittäminen edellyttää suorien sijoituskohteiden erittelyä noteerattuihin ja noteeraamattomiin yhtiöihin.
- (10) Euron kansainvälistä asemaa koskevan vuosittaisen katsauksen tueksi tarvitaan myös valuutoittain eriteltyjä tilastotietoja velkapapereita koskevista taloustoimista ja varannoista, jotta voidaan arvioida euron asemaa sijoitusvaluuttana.
- (11) Euroalueen maksutaseen, ulkomaisen varallisuusaseman ja valuuttavarantoasetelman tilastotietojen laadunarviointimenettely olisi mahdollisuuksien mukaan määriteltävä Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) kehittämän laadunarviointimallin (Data Quality Assessment Framework) mukaisesti. Kansallisten keskuspankkien olisi arvioitava toimittamiensa tietojen laatua tarvittaessa yhteistyössä muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa. Laadunarvioinnin perusteeksi vahvistetaan asianmukaiset periaatteet, kuten oikea-aikaisuus, tarkkuus, uskottavuus, sisäinen ja ulkoinen johdonmukaisuus ja luotettavuus.
- (12) Kansallisten keskuspankkien on toimitettava luottamuksellisia tilastotietoja EKP:lle siinä määrin ja niin yksityiskohtaisesti kuin on tarpeen EKPJ:n tehtävien suorittamiseksi. Jos luottamuksellisiksi ilmoitetut tilastotiedot ovat peräisin muilta toimivaltaisilta viranomaisilta kuin kansallisilta keskuspankeilta, EKP:n olisi käytettävä niitä vain EKPJ:ään liittyviä tilastointitehtäviä hoitaessaan.
- (13) On tarpeen ottaa käyttöön menettely, jolla voidaan tehdä teknisiä muutoksia näiden suuntaviivojen liitteisiin tehokkaalla tavalla, edellyttäen, että tällaisilla muutoksilla ei vaikuteta niiden taustalla olevaan käsitteelliseen viitekehukseen eikä lisätä tiedonantajille jäsenvaltioissa tietojen antamisesta aiheutuvaa rasitetta. Menettelyä sovellettaessa otetaan huomioon tilastokomitean näkökannat. Kansalliset keskuspankit voivat ehdottaa tilastokomitean välityksellä teknisiä muutoksia näiden suuntaviivojen liitteisiin.
- (14) Perussäännön 12.1 ja 14.3 artiklan mukaisesti EKP:n suuntaviivat ovat erottamaton osa yhteisön lainsäädäntöä,

ON ANTANUT NÄMÄ SUUNTAVIIVAT:

1 artikla

Määritelmät

Näissä suuntaviivoissa tarkoitetaan:

- 'rahaliittoon osallistuvalla jäsenvaltiolla' jäsenvaltiota, joka on ottanut käyttöön yhteisen rahan perustamissopimuksen mukaisesti,
 - 'jossakin olevalla' samaa kuin asetuksen (EY) N:o 2533/98 1 artiklassa,
 - 'euroalueella' rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden muodostamaa talousaluetta ja EKP:a. Euroalueen jäsenvaltioihin kuuluvat alueet ja niihin assosioituneet maat luetellaan liitteessä II olevassa taulukossa 10,
 - 'eurojärjestelmällä' rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisia keskuspankkeja ja EKP:a,
 - 'ulkomaisilla taloustoimilla' mitä tahansa taloustoimia (virtoja), joilla luodaan tai lisätään euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolella olevien välille saamisista tai velkoja tai maksetaan niitä takaisin joko kokonaan tai osittain, tai siirretään johonkin kohteeseen liittyvä oikeus euroalueella olevien ja euroalueen ulkopuolella olevien välillä,
 - 'ulkomaisilla varannoilla' euroalueen ulkopuolella oleviin kohdistuvien rahoitussuhteiden ja -velkojen varantoja. Ulkomaiset varannot käsittävät myös i) euroalueella olevien omistamat maa-alueet, kiinteistöt ja muun kiinteän omaisuuden, joka sijaitsee euroalueen ulkopuolella, ja/tai euroalueen ulkopuolella olevien omistamat maa-alueet, kiinteistöt ja muun kiinteän omaisuuden, joka sijaitsee euroalueella, sekä ii) euroalueella olevien omistaman monetaarisen kullan ja erityiset nosto-oikeudet (SDR).
- Siinä määrin kuin on tarpeen euroalueen maksutaseen arvopaperisijoitusten ja niistä saatujen/maksettujen pääomakorvausten sekä euroalueen ulkomaisen varallisuusaseman arvopaperisijoitusten laskemiseksi, käsitteet 'ulkomaiset varannot' ja 'ulkomaiset taloustoimet' käsittävät kuitenkin myös euroalueella olevien sellaiset taloustoimet ja saamiset ja/tai velat, jotka kohdistuvat muissa euroalueen jäsenvaltioissa oleviin,
- 'valuuttavarannolla' erittäin likvidejä jälkimarkkina- ja luottokelpoisia eurojärjestelmän hallussa olevia muita kuin euromääräisiä saamisista, jotka kohdistuvat euroalueen ulkopuolelle oleviin, sekä kultaa, varanto-osuuksia Kansainvälisessä valuuttarahastossa (IMF) ja erityisiä nosto-oikeuksia (SDR),
 - 'muilla valuuttamääräisillä saamisilla' i) eurojärjestelmän hallussa olevia muita kuin euromääräisiä saamisista, jotka kohdistuvat euroalueella oleviin, sekä ii) eurojärjestelmän hallussa olevia muita kuin euromääräisiä saamisista, jotka kohdistuvat euroalueen ulkopuolelle oleviin eivätkä täytä likvidiä ja jälkimarkkina- ja luottokelpoisuutta koskevia valuuttavarantoon kuulumisen edellytyksiä,
 - 'varantoihin liittyvillä veloilla' eurojärjestelmän lyhyellä aikavälillä erääntyviä ennalta sovitun määräisiä ja ehdollisia nettositoumuksia, jotka ovat samankaltaisia kuin eurojärjestelmän valuuttavaranto ja muut valuuttamääräiset saamiset,
 - 'maksutaseella' tilastollista asetelmaa, jossa tarkastelujakson aikana tehdyt ulkomaiset taloustoimet esitetään asianmukaisesti eriteltyinä,
 - 'valuuttavarantoasetelmalla' tilastollista asetelmaa, jossa eurojärjestelmän valuuttavaranto, muut valuuttamääräiset saamiset ja varantoihin liittyvät velat tietyinä päivinä esitetään asianmukaisesti eriteltyinä,
 - 'ulkomaisella varallisuusasemalla' asetelmaa, jossa ulkomaisen saamisen ja velkojen varannot tietyinä päivinä esitetään asianmukaisesti eriteltyinä,
 - 'arvopaperilajikohtaisella' tiedonkeruulla arvopaperilajikohtaisesti eriteltyjen tietojen keräämistä.

2 artikla

Kansallisten keskuspankkien tilastointivelvollisuudet

1. Kansallisten keskuspankkien on toimitettava EKP:lle ulkomaisia taloustoimia ja varantoja sekä valuuttavarantoa, muita valuuttamääräisiä saamisista ja varantoihin liittyviä velkoja koskevat tiedot, joiden perusteella EKP voi laatia euroalueen aggregoidut maksutasetta ja ulkomaista varallisuusasemaa koskevat tilastot sekä valuuttavarantoasetelman. Tiedot on toimitettava liitteessä II olevassa taulukossa 13 vahvistettuja määräaikoja noudattaen.

2. Tietoihin liitetään saatavissa olevat selvitykset yksittäisistä merkittävistä tapahtumista ja korjausten syistä, jos tällaisten yksittäisten merkittävien tapahtumien ja korjausten aiheuttamat muutokset tilastoissa ovat huomattavia tai jos EKP esittää tätä koskevan pyynnön.

3. Kuukausittaisten ja neljännesvuosittaisten liiketoimien sekä neljännesvuosittaisten ja vuosittaisten varantojen osalta tarvittavat tilastotiedot on toimitettava EKP:lle näiden suuntaviivojen liitteissä I, II ja III kuvatulla tavalla; liitteet perustuvat tällä hetkellä noudatettavaan kansainvälisiin suosituksiin ja erityisesti Kansainvälisen valuuttarahaston maksutasekäsikirjan viidenteen painokseen (IMF Balance of Payments Manual). Erityisesti euroalueella olevan liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan eritellyt tiedot euroalueen arvopaperisaamia koskevista taloustoimista ja varannoista, on toimitettava liitteessä I olevissa 1.1, 1.2 ja 3 osassa sekä liitteessä II olevissa taulukoissa 1, 2, 4 ja 5 esitetyllä tavalla.

4. Maksutasetta koskevat tilastotiedot on toimitettava kuukausittain ja neljännesvuosittain. Neljännesvuosittain toimitettavissa maksutasetilastotiedoissa liitteessä II olevassa taulukossa 9 mainitut vastapuolet on eriteltävä maantieteellisesti. Valuuttavarantoasetelman tiedot on toimitettava tarkastelun kohteena olevan kuukauden lopussa. Ulkomaista varallisuusasemaa koskevat tilastotiedot on toimitettava neljännesvuosittain ja vuosittain. Ulkomaista varallisuusasemaa koskevista vuosittaisissa tilastotiedoissa liitteessä II olevassa taulukossa 9 mainitut vastapuolet on eriteltävä maantieteellisesti.

5. Euron kansainvälistä asemaa sijoitusvaluuttana koskevaa arviointia varten tarvittavat tiedot on toimitettava valuutoittain eriteltyinä puolivuositain liitteessä II olevassa taulukossa 6 vahvistetulla tavalla.

6. Arvopaperisijoituksia koskevien tiedonkeruujärjestelmien on maaliskuusta 2008 lähtien ja niistä tiedoista alkaen, jotka koskevat tammikuun 2008 liiketoimia ja vuoden 2007 lopun varantoja, vastattava yhtä niistä malleista, jotka on esitetty liitteessä VI olevassa taulukossa.

3 artikla

Oikea-aikaisuus

1. Euroalueen kuukausittaisen maksutaseen laatimista varten tarvittavat tiedot on toimitettava EKP:lle viimeistään 30. työpäivänä (työajan loppuun mennessä) sen kuukauden päättymisestä, jota tiedot koskevat.

2. Euroalueen neljännesvuosittaisen maksutaseen laatimista varten tarvittavat tiedot on toimitettava EKP:lle kolmen kuukauden kuluessa sen vuosineljänneksen päättymisestä, jota tiedot koskevat.

3. Eurojärjestelmän valuuttavarantoasetelman laatimista varten tarvittavat tiedot on toimitettava EKP:lle kolmen viikon kuluessa sen kuukauden päättymisestä, jota tiedot koskevat.

4. Euroalueen neljännesvuosittaisen ulkomaisen varallisuusaseman laatimista varten tarvittavat tiedot on 1.1.2005 alkaen toimitettava EKP:lle kolmen kuukauden kuluessa sen vuosineljänneksen päättymisestä, jota tiedot koskevat.

5. Euroalueen vuosittaisen ulkomaisen varallisuusaseman laatimista varten tarvittavat tiedot on toimitettava EKP:lle yhdeksän kuukauden kuluessa sen vuoden päättymisestä, jota tiedot koskevat.

6. Tiedot velkapapereita koskevista taloustoimista ja varannoista liikkeeseenlaskuvaluutan ja liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan eriteltyinä on toimitettava EKP:lle kuuden kuukauden kuluessa sen kauden päättymisestä, jota tiedot koskevat.

7. Euroalueen maksutasetta ja ulkomaista varallisuusasemaa koskevat korjaukset on toimitettava EKP:lle liitteessä IV vahvistetun aikataulun mukaisesti.

8. Kansallinen tiedonkeruu on järjestettävä siten, että näissä toimitusajoissa pysytään.

4 artikla

Yhteistyö muiden toimivaltaisten viranomaisten kuin kansallisten keskuspankkien kanssa

1. Jos 2 artiklassa kuvatut tiedot ovat osittain tai kokonaan peräisin muilta toimivaltaisilta viranomaisilta kuin kansallisilta keskuspankeilta, kansalliset keskuspankit ottavat näiden viranomaisten kanssa käyttöön tarkoituksenmukaisia yhteistyömuotoja, jotta kyetään luomaan pysyvä tiedonsiirtojärjestelmä, joka täyttää erityisesti tiedon laatua koskevat EKP:n ohjeet ja kaikki muut näissä suuntaviivoissa asetetut vaatimukset, jollei samaa lopputulosta ole jo saavutettu kansallisen lainsäädännön avulla.

2. Maksutaseen rahoitustaseen, pääomakorvausten ja ulkomaisen varallisuusaseman osalta kansalliset keskuspankit vastaavat siitä, että käsitteitä, menetelmiä ja tiedonkeruuta sekä tilastojen laatimista, analysointia ja tiedonsiirtoa ylläpidetään ja kehitetään.

3. Jos luottamuksellisiksi ilmoitetut tilastotiedot ovat peräisin muilta toimivaltaisilta viranomaisilta kuin kansallisilta keskuspankeilta, EKP käyttää tällaisia tietoja vain EKP:ään liittyviä tilastointitehtäviä hoitaessaan, jollei yksilöitävissä oleva tiedonantaja tai muu tiedot toimittanut oikeushenkilö taikka luonnollinen henkilö, yksikkö tai sivukonttori ole nimenomaisesti antanut suostumustaan siihen, että tällaisia tietoja käytetään muihin tarkoituksiin.

5 artikla

Toimitusstandardi

Tarvittavat tilastotiedot on toimitettava EKP:lle sellaisessa muodossa, että ne täyttävät näiden suuntaviivojen liitteessä IV esitetyt vaatimukset.

*6 artikla***Tilastotietojen laatu**

1. Kansallisten keskuspankkien on, tarvittaessa yhteistyössä 4 artiklassa mainittujen muiden toimivaltaisten viranomaisten kanssa, valvottava ja arvioitava EKP:lle toimitettavien tilastotietojen laatua, sanotun kuitenkaan rajoittamatta näiden suuntaviivojen liitteessä V määriteltyjä EKP:n valvontatehtäviä. EKP arvioi samalla tavoin tietoja, jotka liittyvät euroalueen maksutaseeseen, ulkomaista varallisuusasemaa koskeviin tilastoihin sekä valuuttavarantoon. Arviointi suoritetaan viivytyksettä. EKP:n johtokunta esittää EKP:n neuvostolle vuosittain kertomuksen tietojen laadusta.

2. Arvopaperisijoituksia koskeviin taloustoimiin ja varantoihin sekä pääomakorvauksiin liittyvien tietojen laadunarviointi edellyttää, että CSDB:ssä olevat tiedot arvopapereista ovat riittävän kattavat. CSDB:n hallinnoijana EKP valvoo, ovatko tiedot arvopapereista kesäkuusta 2006 lähtien riittävän kattavat antamaan kansallisille keskuspankeille ja tarpeen mukaan muille toimivaltaisille viranomaisille valmiudet täyttää näissä suuntaviivoissa täsmennetyt laatuvaatimukset.

3. Euroalueella olevan liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan eritellyt tiedot euroalueen arvopaperisaamisia koskevista taloustoimista ja varannoista voidaan toimittaa arvioina, kunnes arvopaperisijoituksia koskevat arvopaperilajikohtaiset tiedonkeruujärjestelmät tulevat pakollisiksi.

4. Arvopaperisijoituksiin liittyvät tiedot liikkeeseenlaskun valtuutusta voidaan toimittaa arvioina, kunnes arvopaperisijoituksia koskevat arvopaperilajikohtaiset tiedonkeruujärjestelmät tulevat pakollisiksi.

5. EKP:n suorittamaan tilastotietojen laadunvalvontaan saatava kuuluu näihin tietoihin tehtyjen korjausten tarkastelu, jonka avulla pyritään ensinnäkin saamaan uusimmat arviot mukaan tilastotietoihin ja tällä tavoin parantamaan tilastotietojen laatua; toiseksi pyritään takaamaan, että eri tilastointitajuuksilla laaditut maksutase-erät ovat mahdollisimman tarkoin keskenään yhdenmukaiset.

*7 artikla***Yksinkertaistettu muutosmenettely**

EKP:n johtokunnalla on oikeus tilastokomiteaa kuultuaan tehdä näiden suuntaviivojen liitteisiin teknisiä muutoksia edellyttäen, etteivät nämä muutokset vaikuta niiden taustalla olevaan käsitteelliseen viitekehykseen eivätkä lisää tiedonantajille jäsenvaltioissa tietojen antamisesta aiheutuvaa rasitetta.

*8 artikla***Kumoaminen**

Suuntaviivat EKP/2003/7 kumotaan.

*9 artikla***Voimaantulo**

Nämä suuntaviivat tulevat voimaan 1 päivänä syyskuuta 2004.

*10 artikla***Adressaatit**

Nämä suuntaviivat on osoitettu rahaliittoon osallistuvien jäsenvaltioiden kansallisille keskuspankeille.

Annettu Frankfurt am Mainissa 16 päivänä heinäkuuta 2004.

EKP:n neuvoston puolesta
EKP:n puheenjohtaja
Jean-Claude TRICHET

LIITE I

EUROOPAN KESKUSPANKIN TILASTOVAATIMUKSET

1. Maksusetilastot

Euroopan keskuspankki (EKP) edellyttää, että maksusetilastotiedot toimitetaan kahdella eri raportointitiheydellä eli kuukausittain ja neljännesvuosittain vastaavanpituisilta kalenterijaksoilta. Vuositason tiedot kootaan laskemalla yhteen jäsenvaltioiden kyseiseltä vuodelta ilmoittamat neljännesvuositason tiedot. Maksusetilastojen on oltava mahdollisimman yhdenmukaisia muiden rahapolitiikan harjoittamista varten toimitettavien tilastotietojen kanssa.

1.1 Maksutaseen kuukausittaiset tilastot

Tavoite

Tavoitteena on laatia euroalueen kuukausittainen maksutase, josta ilmenevät tärkeimmät rahatalouden tilaan ja valuuttamarkkinoihin vaikuttavat erät (ks. liitteessä II oleva taulukko 1).

Vaatimukset

On tärkeää, että tilastotiedot soveltuvat käytettäviksi euroalueen maksutaseen laskennassa.

Koska kuukausittaisten maksusetitietojen toimitusaika on lyhyt ja tiedot ovat hyvin pitkälle aggregoituja ja koska tietoja käytetään rahapolitiikan harjoittamisessa ja valuuttaoperaatioissa, EKP sallii pakottavissa tapauksissa joitakin poikkeamia kansainvälisistä suosituksista (ks. näiden suuntaviivojen 2 artiklan 3 kohta). Kirjaamiskäytännön ei tarvitse olla täysin suoriteperusteinen. Kansalliset keskuspankit voivat EKP:n kanssa niin sovittuaan toimittaa vaihtotase- ja rahoitustasetiedot kassaperusteisina. EKP hyväksyy myös ennusteet tai alustavat tiedot, jos muunlaisia tietoja ei voida toimittaa määräjän kuluessa.

Kussakin pääerässä vaaditaan taloustoimien erittely saamisiin ja velkoihin (tai vaihtotaseen erien osalta tuloihin ja menoisiin). Yleisesti ottaen tästä seuraa, että kansallisten keskuspankkien on eriteltävä ulkomaiset taloustoimet niihin, jotka kohdistuvat muissa euroalueen jäsenvaltioissa oleviin, ja niihin, jotka kohdistuvat euroalueen ulkopuolella oleviin. Näiden erittelyjen on oltava keskenään yhdenmukaisia.

Kun euroalueen jäsenvaltioiden määrässä tapahtuu muutoksia, kansallisten keskuspankkien on muutettava euroalueen maiden kokoonpanon määrittelmää siitä päivästä lukien, jona muutos tapahtuu. Aikaisemmilta ja uusilta euroalueen jäsenvaltioilta pyydetään niiden luotettavimmat arviot laajentunutta euroaluetta koskevista historiatiedoista.

Jotta euroalueen arvopaperisijoituksia koskevien kuukausittaisten tietojen aggregointi olisi mielekästä, on erotettava toisistaan euroalueella olevien liikkeeseen laskemia arvopapereita koskevat taloustoimet ja euroalueen ulkopuolella olevien liikkeeseen laskemia arvopapereita koskevat taloustoimet. Euroalueen arvopaperisaamisissa nettomääräisiä taloustoimia koskevat tilastot laaditaan laskemalla yhteen euroalueen ulkopuolella olevien liikkeeseen laskemia arvopapereita koskevat ilmoitetut nettomääräiset taloustoimet. Euroalueen arvopaperiveloissa nettomääräisiä taloustoimia koskevat tilastotiedot saadaan laskemalla yhteen kotimaisia yhteenlaskettuja velkoja koskevat taloustoimet nettomääräisinä ja euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin ja ostamiin arvopapereihin kohdistuvat taloustoimet nettomääräisinä.

Arvopaperisijoituksista saatuihin ja niistä maksettuihin pääomakorvauksiin sovelletaan vastaavia raportointivaatimuksia ja aggregaattien laatimismenetelmää.

Maksusetilastojen rahataloudellisen esityksen laatimista varten kansallisten keskuspankkien edellytetään toimittavan tiedot eriteltyinä institutionaalisen sektorin mukaan. Kuukausimaksutaseen yhteydessä käytetään seuraavaa sektorikohtaista erittelyä:

- suorat sijoitukset: i) rahalaitokset (keskuspankit pois luettuina) ja ii) muut sektorit,
- arvopaperisaamiset: i) rahaviranomaiset; ii) rahalaitokset (keskuspankit pois luettuina) ja iii) muut kuin rahalaitokset,
- muut sijoitukset: i) rahaviranomaiset; ii) rahalaitokset (keskuspankit pois luettuina), iii) julkisyhteisöt ja iv) muut sektorit.

Kansallisten keskuspankkien edellytetään sellaista maksutaseen sektorikohtaista erittelyä varten, joka mahdollistaa maksutaseen rahataloudellisen esityksen laatimisen, toimittavan näiden suuntaviivojen liitteessä II olevassa taulukossa 13 mainitusta päivästä lähtien tiedot euroalueella olevien liikkeeseen laskemia arvopaperisijoituksia koskevista nettomääräisistä taloustoimista eriteltyinä sen institutionaalisen sektorin mukaan, johon liikkeeseenlaskija kuuluu. Lisäksi arvopaperivelat eritellään kotimaisen liikkeeseenlaskijan institutionaalisen sektorin mukaan.

Euroalueen arvopaperivelkoja koskeviin nettomääräisiin taloustoimiin liittyvät sektoreittain jaotellut tilastot laaditaan tämän jälkeen laskemalla yhteen asianomaisten sektorien kotimaiset yhteenlasketut velat nettomääräisinä ja vastaavat euroalueella olevien liikkeeseen laskemien ja ostamien arvopapereiden taloustoimet nettomääräisinä.

Maaliskuusta 2008, koskien tammikuuhun 2008 liittyviä taloustoimia, kansalliset keskuspankit (ja tarpeen mukaan muut toimivaltaiset kansalliset viranomaiset) keräävät tietoja arvopaperisijoituksista noudattaen yhtä niistä malleista, jotka esitetään liitteessä VI olevassa taulukossa.

1.2 Neljännesvuosittaiset maksutasetilastot

Tavoite

Euroalueen neljännesvuosimaksutaseen tarkoituksena on antaa yksityiskohtaisempia tietoja ulkomaisten taloustoimien tarkempaa analyysiä varten. Näistä tilastoista saadaan tietoja erityisesti euroalueen sektorikohtaisen taseen ja rahoitustaseen laatimista sekä Euroopan yhteisöjen komission (Eurostat) kanssa yhteistyössä julkaistavaa yhteistä Euroopan unionin / euroalueen maksutasetta varten.

Vaatimukset

Neljännesvuosittaiset maksutasetilastot ovat mahdollisimman tarkoin kansainvälisten suositusten mukaisia (ks. näiden suuntaviivojen 2 artiklan 3 kohta). Vaadittava neljännesvuosittaisten maksutasetilastotietojen erittely on esitetty liitteen II taulukossa 2. Pääomansiirtoja ja rahoitustasetta koskevat yhdenmukaistetut käsitteet ja määritelmät on esitetty liitteessä III.

Neljännesvuosittaisen vaihtotaseen erittely on samankaltainen kuin kuukausittaisen vaihtotaseen. Tuotannontekijäkorvaukset on tarpeen eritellä tarkemmin neljännesvuosittain.

Rahoitustaseessa EKP noudattaa Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) maksutasekäsikirjan viidennen painoksen (Balance of Payments Manual; jäljempänä "BPM5") vaatimuksia muiden sijoitusten erän osalta. Erittelyjen esitystavassa on yksi eroavaisuus (sektori on etusijalla). Tämä sektorierittely noudattaa kuitenkin BPM5:ssä sovellettua erittelyä, jossa instrumentit ovat etusijalla. Kuten BPM5 esittelyissä, käteinen ja talletukset erotellaan lainoista ja muista sijoituksista.

Kansallisten keskuspankkien edellytetään erittelevän neljännesvuosittaisessa maksutasetilastossa muihin euroalueen jäsenvaltioihin kohdistuvat taloustoimet ja kaikki muut ulkomaiset taloustoimet. Kuten kuukausittaisissa tilastoissa, myös neljännesvuosittaisissa arvopaperisijoitukset on eriteltävä toisaalta euroalueella olevien liikkeeseen laskemia arvopapereita koskeviin ja toisaalta euroalueen ulkopuolella olevien liikkeeseen laskemia arvopapereita koskeviin taloustoimiin. Euroalueen arvopaperisaamisissa nettomääräisiä taloustoimia koskevat tilastot laaditaan laskemalla yhteen euroalueen ulkopuolella olevien liikkeeseen laskemia arvopapereita koskevat ilmoitetut nettomääräiset taloustoimet. Euroalueen arvopaperiveloissa nettomääräiset taloustoimet laaditaan laskemalla yhteen kotimaisten velkojen yhteismäärään liittyvät nettomääräiset taloustoimet ja euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin ja ostamiin arvopapereihin liittyvät nettomääräiset taloustoimet.

Arvopaperisijoituksista saatuihin ja niistä maksettuihin pääomakorvauksiin sovelletaan vastaavia raportointivaatimuksia ja aggregaattien laatimismenetelmää.

Suorien sijoitusten osalta kansallisten keskuspankkien edellytetään toimittavan neljännesvuosittain sektorikohtainen erittely "rahailaitokset (pl. keskuspankit) / muut kuin rahailaitokset". Erien "arvopaperisaamiset" ja "muut sijoitukset" osalta institutionaalisen sektorin mukainen erittely noudattaa IMF:n standardijakoa, johon kuuluvat i) rahaviranomaiset, ii) rahailaitokset (pl. keskuspankit), iii) julkisyhteisöt ja iv) muut sektorit.

Euroalueen arvopaperivelkoihin liittyviä nettomääräisiä taloustoimia koskevien tilastojen laatimiseksi euroalueella olevien liikkeeseenlaskijoiden sektorin mukaan neljännesvuosittaisia tietoja koskevat vaatimukset ovat samat kuin kuukausimaksutaseen osalta.

Pääomakorvaukset edellytetään ilmoitettavan suoriteperusteisesti euroalueen neljännesvuosittaista maksutasetta varten. Kansantalouden tilinpidon kansainvälistä suositusta noudattaen BPM5:ssä suositellaan, että korot kirjattaisiin suoriteperusteisesti. Tämän suosituksen noudattaminen vaikuttaa sekä vaihtotaseeseen (pääomakorvauksiin) että rahoitustaseeseen.

2. Valuuttavarantoasetelma

Tavoite

Valuuttavarantoasetelma on kuukausittainen esitys kansallisten keskuspankkien ja EKP:n valuuttavarannosta, muista valuuttamääräisistä saamisista ja varantoihin liittyvistä veloista ja se noudattaa IMF:n ja Kansainvälisen järjestelypankin (BIS) yhteistä valuuttavarannon ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallia. Nämä tiedot täydentävät euroalueen mak-
sutaseeseen ja ulkomaista varallisuutta koskeviin tilastoihin sisältyviä valuuttavarantotietoja.

Vaatimukset

Euroalueen valuuttavaranto koostuu erittäin likvideistä, jälkimarkkina- ja luottokelpoisista EKP:n hallussa olevista saamisista ja euroalueen kansallisten keskuspankkien hallussa olevista saamisista, jotka kohdistuvat euroalueen ulkopuolella oleviin ja ovat valuuttamääräisiä (eli muita kuin euromääräisiä), sekä kullasta, varanto-osuuksista IMF:ssä ja erityisistä nosto-oikeuksista (SDR). Niihin saattaa sisältyä johdannaisopimusten varantoja. Valuuttavaranto lasketaan bruttoperusteisena eikä siihen liittyviä velkoja nettouteta. Kansallisilta keskuspankeilta edellytetyjen tietojen erittely on esitetty liitteessä II olevan taulukon 3 osassa I.A.

Eurojärjestelmän valuuttamääräiset saamiset, jotka eivät ole tämän määritelmän mukaisia eli i) euroalueella oleviin kohdistuvat saamiset sekä ii) euroalueen ulkopuolella oleviin kohdistuvat saamiset, jotka eivät täytä likvidiyyttä sekä jälkimarkkina- ja luottokelpoisuutta koskevia valuuttavarantoon kuulumisen edellytyksiä, sisältyvät valuuttavarantoasetelman erään "muut valuuttamääräiset saamiset" (liite II, taulukon 3 osa I.B).

Euromääräisiä saamia euroalueen ulkopuolella olevilta ja euroalueen jäsenvaltioiden hallussa olevia valuuttamääräisiä saamia ei pidetä valuuttavarantona; tällaiset määrät kirjataan erään muut sijoitukset, jos ne kuvaavat saamia euroalueen ulkopuolelta.

Lisäksi liitteen II taulukon 3 osissa II, III ja IV esitetään tiedot eurojärjestelmän valuuttavarantoon ja muihin valuuttamääräisiin saamiin liittyvistä ennalta sovitun määräisistä ja ehdollisista nettositoumuksista lyhyellä aikavälillä eli niin sanotuista "valuuttavarantoon liittyvistä veloista".

3. Ulkomaista varallisuutta koskevat tilastot

Tavoite

Ulkomainen varallisuusasema on koko euroalueen ulkomaisia saamia ja velkoja koskeva laskelma rahapolitiikan ja valuuttamarkkinoiden analysointia varten. Sen avulla voidaan erityisesti arvioida jäsenvaltioiden ulkoista haavoittuvuutta sekä seurata likvidien varojen kehitystä, jotka ovat ulkomailla rahaa hallussaan pitävän sektorin hallussa. Näillä tilastotiedoilla on keskeinen asema ulkomaita koskevan tilin laatimisessa euroalueen neljännesvuosittaisessa rahoitustilinpidossa ja ne voivat olla avuksi myös maksutaseen virtatietojen laatimisessa.

Vaatimukset

EKP edellyttää ulkomaisen varallisuuden sarjojen tilastojakson lopun varantotietojen raportointia neljännesvuosittain ja vuosittain.

Ulkomaista varallisuutta koskevat tilastotiedot ovat mahdollisimman tarkoin kansainvälisten suositusten mukaisia (ks. näiden suuntaviivojen 2 artiklan 3 kohta). EKP laskee koko euroalueen ulkomaisen varallisuuden kokonaisuutena. Euroalueen ulkomaisen varallisuuden erittely on esitetty liitteessä II olevassa taulukossa 4.

Ulkomaisesta varallisuudesta ilmenevät varantotiedot tarkasteluajanjakson lopussa arvostettuina jakson lopun hintoihin. Varantojen arvon muutokset voivat johtua seuraavista seikoista. Ensinnäkin osa varannon arvon muutoksesta tarkasteluajanjaksona johtuu taloustoimista, jotka on kirjattu maksutaseeseen. Toiseksi osa tietyn jakson alun ja lopun välisistä varantotietojen muutoksista johtuu saamisten ja velkojen hintojen muutoksesta. Kolmanneksi, jos varannot on kirjattu muiden valuuttojen kuin ulkomaisen varallisuuden laadintavaluutan määräisinä, myös valuuttakurssien muutokset muihin valuuttoihin nähden vaikuttavat näiden varantojen arvoon. Muista kuin edellä mainituista syistä johtuvia muutoksia varannon arvossa pidetään muina arvostuserinä.

Euroalueen virta- ja varantotietojen asianmukainen yhteensovittaminen edellyttää, että hinnoista, valuuttakurssien muutoksista ja muista arvostuseristä johtuvat arvonmuutokset esitetään erikseen.

Ulkomaisten varallisuuden sisällön olisi vastattava mahdollisimman tarkoin neljännesvuosimaksutaseen virtatietoja. Käsitteet, määritelmät ja erittelyt ovat niin ikään vastaavanlaiset kuin neljännesvuosimaksutaseessa. Ulkomaista varallisuutta koskevien tietojen pitäisi mahdollisimman pitkälle vastata muita tilastoja, kuten raha- ja pankkitilastoja, rahoitustilinpitoa sekä kansantalouden tilinpitoa.

Kuten kuukausi- ja neljännesvuosimaksutaseen osalta, kansallisten keskuspankkien edellytetään erittelevän ulkomaista varallisuutta koskevilla tilastoillaan saamiset rahaliittoon osallistuvista jäsenvaltioista ja kaikki muut ulkomaiset varannot. Arvopaperisijoitusten osalta edellytetään erittelyä hallussa oleviin euroalueella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin ja hallussa oleviin euroalueen ulkopuolella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin. Euroalueen arvopaperinettosaamisia koskevat tilastot laaditaan aggregoimalla ilmoitetut euroalueen ulkopuolella olevien liikkeeseen laskemiin arvopapereihin liittyvät nettosaamiset. Euroalueen arvopaperinettovelkoja koskevat tilastot laaditaan aggregoimalla kotimaiset yhteenlasketut velat nettomääräisinä ja hallussa olevat euroalueella olevien liikkeeseen laskemat ja ostamat arvopaperit nettomääräisinä.

Kansalliset keskuspankit ilmoittavat neljännesvuositasolla ja vuositasolla varannot saman sektorikohtaisen erittelyn mukaisesti "suorien sijoitusten", "arvopaperisaamisten" ja "muiden sijoitusten" osalta kuin neljännesvuosimaksutaseen virtatietojen yhteydessä.

Jotta EKP kykenisi laatimaan sektorikohtaisen erittelyn euroalueen arvopaperisijoitusten nettoveloista, kansallisille keskuspankeille asetetaan samat vaatimukset ulkomaista varallisuutta koskevien tietojen osalta kuin maksutaseen virtatietojenkin osalta, tämän kuitenkin rajoittamatta näiden suuntaviivojen 2 artiklan 6 kohdan säännösten soveltamista.

Arvopaperisaamiset ja -velat ulkomaisessa varallisuusasemassa laaditaan yksinomaan varantotiedoista.

Maaliskuusta 2008 kansalliset keskuspankit (ja tarvittaessa muut kansalliset tilastoviranomaiset) keräävät vähintään neljännesvuosittaiset arvopaperilajikohtaiset varantotiedot saamisista ja veloista noudattaen yhtä niistä malleista, jotka on esitetty liitteessä VI olevassa taulukossa.

LIITE II

VAADITTAVAT ERITTELYT

TAULUKKO 1

Kuukausittaiset kansalliset tiedot, joiden perusteella euroalueen maksutase laaditaan ⁽¹⁾

	Tulot	Menot	Netto
I. Vaihtotase			
Tavarat	extra	extra	extra
Palvelut	extra	extra	extra
Tuotannon tekijäkorvaukset			
Palkansaajakorvaukset	extra	extra	extra
Pääomakorvaukset			
— suorat sijoitukset	extra	extra	extra
— arvopaperisijoitukset	extra		kansalliset
— muut sijoitukset	extra	extra	extra
Tulonsiirrot	extra	extra	extra
II. Pääomansiirrot	extra	extra	extra
	Saamisten muutos	Velkojen muutos	Netto
III. Rahoitustase			
Suorat sijoitukset			extra
Ulkomaille			extra
— Oma pääoma			extra
i) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)			extra
ii) Muut sektorit			extra
— Uudelleen sijoitetut voitot			extra
i) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)			extra
ii) Muut sektorit			extra
— Muu pääoma			extra
i) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)			extra
ii) Muut sektorit			extra
Tilastoiivaan maahan			extra
— Oma pääoma			extra
i) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)			extra
ii) Muut sektorit			extra
— Uudelleen sijoitetut voitot			extra
i) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)			extra
ii) Muut sektorit			extra
— Muu pääoma			extra
i) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)			extra
ii) Muut sektorit			extra

	Saamisten muutos	Velkojen muutos	Netto
Arvopaperisijoitukset ⁽²⁾	extra/intra	kansalliset	
Osakkeet	extra/intra	kansalliset	
i) Rahaviranomaiset	extra/intra	—	
ii) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra/intra	kansalliset	
iii) Muut kuin rahalaitokset	extra/intra	kansalliset	
Velkapaperit	extra/intra	kansalliset	
— Joukkolainat	extra/intra	kansalliset	
i) Rahaviranomaiset	extra/intra	—	
ii) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra/intra	kansalliset	
iii) Muut kuin rahalaitokset	extra/intra	kansalliset	
— Rahamarkkinapaperit	extra/intra	kansalliset	
i) Rahaviranomaiset	extra/intra	—	
ii) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra/intra	kansalliset	
iii) Muut kuin rahalaitokset	extra/intra	kansalliset	
Johdannaiset			kansalliset
Muut sijoitukset	extra	extra	extra
Rahaviranomaiset	extra	extra	
Julkisyhteisöt	extra	extra	
joista:			
Käteinen ja talletukset	extra		
Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra	extra	
— Pitkäaikaiset sijoitukset	extra	extra	
— Lyhytaikaiset sijoitukset	extra	extra	
Muut sektorit	extra	extra	
joista:			
Käteisraha ja talletukset	extra		
Valuuttavaranto	extra		

(¹) "extra" tarkoittaa euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvia taloustoimia (arvopaperisaamisten ja pääomakorvausten yhteydessä se tarkoittaa liikkeeseenlaskijoiden kotimaata)
 "intra" tarkoittaa taloustoimia euroalueen sisällä
 "kansalliset" tarkoittaa kaikkia jossakin rahaliittoon osallistuvassa jäsenvaltiossa olevien ulkomaisia taloustoimia (käytetään ainoastaan arvopaperivelkojen ja johdannaisten nettosaldoon yhteydessä)

(²) Erittely sektorin mukaan perustuu i) euroalueella olevaan haltijaan, kun kysymyksessä ovat euroalueen ulkopuoliset arvopaperisaamiset ja ii) euroalueella olevaan liikkeeseenlaskijaan, kun kysymyksessä ovat euroalueen sisäiset arvopaperisaamiset ja arvopaperivelat.

TAULUKKO 2

Neljännesvuosittaiset kansalliset tiedot, joiden perusteella euroalueen maksutase laaditaan ⁽¹⁾

	Tulot	Menot	Netto
I. Vaihtotase			
Tavarat	extra	extra	extra
Palvelut	extra	extra	extra
Tuotannontekijäkorvaukset			
Palkansaajakorvaukset	extra	extra	extra
Pääomakorvaukset			
— Suorat sijoitukset	extra	extra	extra
— Osingot ja uudelleen sijoitetut voitot	extra	extra	extra
— Korot	extra	extra	extra
— Arvopaperisijoitukset	extra		kansalliset
— Osingot	extra		kansalliset
— Korot	extra		kansalliset
— Joukkovelkakirjat	extra		kansalliset
— Rahamarkkinapaperit	extra		kansalliset
— Muut sijoitukset	extra	extra	extra
Tulonsiirrot	extra	extra	extra
II. Pääomansiirrot	extra	extra	extra
	Saamisten muutos	Velkojen muutos	Netto
III. Rahoitustase			
Suorat sijoitukset			extra
Ulkomaille			extra
— Oma pääoma			extra
i) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)			extra
ii) Muut sektorit			extra
— Uudelleen sijoitetut voitot			extra
i) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)			extra
ii) Muut sektorit			extra
— Muu pääoma			extra
i) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)			extra
ii) Muut sektorit			extra
Tilastoivaan maahan			extra
— Oma pääoma			extra
i) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)			extra
ii) Muut sektorit			extra

	Saamisten muutos	Velkojen muutos	Netto
— Uudelleen sijoitetut voitot			extra
i) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)			extra
ii) Muut sektorit			extra
— Muu pääoma			extra
i) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)			extra
ii) Muut sektorit			extra
Arvopaperisijoitukset ⁽²⁾	extra/intra	kansalliset	
Osakkeet	extra/intra	kansalliset	
i) Rahaviranomaiset	extra/intra	—	
ii) Julkisyhteisöt	extra/intra	—	
iii) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra/intra	kansalliset	
iv) Muut sektorit	extra/intra	kansalliset	
Velkapaperit	extra/intra	kansalliset	
— Joukkolainat	extra/intra	kansalliset	
i) Rahaviranomaiset	extra/intra	kansalliset	
ii) Julkisyhteisöt	extra/intra	kansalliset	
iii) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra/intra	kansalliset	
iv) Muut sektorit	extra/intra	kansalliset	
— Rahamarkkinapaperit	extra/intra	kansalliset	
i) Rahaviranomaiset	extra/intra	kansalliset	
ii) Julkisyhteisöt	extra/intra	kansalliset	
iii) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra/intra	kansalliset	
iv) Muut sektorit	extra/intra	kansalliset	
Johdannaiset			kansalliset
i) Rahaviranomaiset			kansalliset
ii) Julkisyhteisöt			kansalliset
iii) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)			kansalliset
iv) Muut sektorit			kansalliset
Muut sijoitukset	extra	extra	extra
i) Rahaviranomaiset	extra	extra	
— Lainat/käteinen ja talletukset	extra	extra	
— Muut saamiset/velat	extra	extra	
ii) Julkisyhteisöt	extra	extra	
— Kauppaluotot	extra	extra	
— Lainat/käteinen ja talletukset	extra	extra	
— Lainat	extra		
— Käteinen ja talletukset	extra		
— Muut saamiset/velat	extra	extra	

	Saamisten muutos	Velkojen muutos	Netto
iii) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra	extra	
— Lainat/käteinen ja talletukset	extra	extra	
— Muut saamiset/velat	extra	extra	
iv) Muut sektorit	extra	extra	
— Kauppaluotot	extra	extra	
— Lainat/käteinen ja talletukset	extra	extra	
— Lainat	extra		
— Käteinen ja talletukset	extra		
— Muut saamiset/velat	extra	extra	
Valuuttavaranto	extra		
Monetaarinen kulta	extra		
Erityiset nosto-oikeudet	extra		
Varanto-osuus Kansainvälisessä valuuttarahastossa (IMF)	extra		
Valuuttasaamiset	extra		
— Käteinen ja talletukset	extra		
— Rahaviranomaisilla	extra		
— Rahalaitoksilla (pl. keskuspankit)	extra		
— Arvopaperit	extra		
— Osakkeet	extra		
— Joukkolainat	extra		
— Rahamarkkinapaperit	extra		
— Johdannaiset	extra		
Muut saamiset	extra		

(¹) "extra" tarkoittaa taloustoimia euroalueen ulkopuolisten kanssa (arvopaperisaamisten ja pääomakorvausten yhteydessä se tarkoittaa liikkeeseenlaskijoiden kotimaata)

"intra" tarkoittaa taloustoimia euroalueen sisällä

"kansalliset" tarkoittaa kaikkia jossakin rahaliittoon osallistuvassa jäsenvaltiossa olevien ulkomaisia taloustoimia (käytetään ainoastaan arvopaperivelkojen ja johdannaisten nettosaldoon yhteydessä)

(²) Erittely sektorin mukaan perustuu i) euroalueella olevaan haltijaan, kun kysymyksessä ovat euroalueen ulkopuoliset arvopaperisaamiset ja ii) euroalueella olevaan liikkeeseenlaskijaan, kun kysymyksessä ovat euroalueen sisäiset arvopaperisaamiset ja arvopaperivelat.

TAULUKKO 3

Eurojärjestelmän kuukausittainen valuuttavarantoasetelma; euroalueen valuuttavarantoon liittyvät velat

I. Virallinen valuuttavaranto ja muut valuuttamääräiset saamiset (likimääräinen markkina-arvo)

A. Virallinen valuuttavaranto

- 1) Valuuttavaranto (vaihdeettavina valuuttoina)
 - a) Kaikki arvopaperit
 - arvopaperit, joiden liikkeeseenlaskijoiden päätoimipaikka on euroalueella
 - b) valuutat ja talletukset yhteensä
 - i) muissa kansallisissa keskuspankeissa, Kansainvälisessä järjestelypankissa (BIS) ja IMF:ssä
 - ii) ulkomailla sijaitsevilla pankeissa, joiden päätoimipaikka on euroalueella
 - iii) euroalueen ulkopuolella sijaitsevilla pankeissa, joiden päätoimipaikka on euroalueen ulkopuolella
- 2) varanto-osuus IMF:ssä
- 3) erityiset nosto-oikeudet
- 4) kulta (mukaan lukien kultatalletukset ja kultaswapit)
- 5) muu valuuttavaranto
 - a) johdannaiset
 - b) lainat muille euroalueen ulkopuolella oleville kuin pankeille
 - c) muut

B. Muut valuuttamääräiset saamiset

- a) arvopaperit, jotka eivät kuulu viralliseen valuuttavarantoon
- b) talletukset, jotka eivät kuulu viralliseen valuuttavarantoon
- c) lainat, jotka eivät kuulu viralliseen valuuttavarantoon
- d) johdannaiset, jotka eivät kuulu viralliseen valuuttavarantoon
- e) kulta, joka ei kuulu viralliseen valuuttavarantoon
- f) muut

II. Valuuttamääräisiin saamisiin vaikuttavat ennalta sovitun määräiset nettositoumukset lyhyellä aikavälillä (nimellisarvoon)

	Yhteensä	Erittely maturiteeteittain (jäljellä oleva maturiteetti)		
		Enintään kuukauden	Yli kuukau- den mutta enintään 3 kuukautta	Yli 3 kuu- kautta mutta enintään vuo- den
1. Valuuttamääräiset lainat, arvopaperit ja talletukset				
— maksut euroalueelta (-) Pääoma Korko				
— maksut euroalueelle (+) Pääoma Korko				
2. Kotimaan valuuttaa vastaan tehtyjen valuuttatermiinien ja -futuuriin saamis- ja velkakannat yhteenlaskettuna (ml. koron- ja valuutanvaihtosopimusten termiinipäät)				
a) Velkakannat (-)				
b) Saamiskannat (+)				

	Yhteensä	Erittely maturiteeteittain (jäljellä oleva maturiteetti)		
		Enintään kuukauden	Yli kuukau- den mutta enintään 3 kuukautta	Yli 3 kuu- kautta mutta enintään vuo- den
3. Muut (eriteltävä)				
— takaisinostosopimuksiin (repo) liittyvät maksut euroalueelta (-)				
— takaisinmyyntisopimuksiin (reverse repo) liittyvät maksut euroalueelle (+)				
— kauppaluotot (-)				
— kauppaluotot (+)				
— muut velat (-)				
— muut saamiset (+)				

III. Valuuttamääräisiin saamisiin vaikuttavat ehdolliset nettositoumukset lyhyellä aikavälillä (nimellisarvoon)

	Yhteensä	Erittely maturiteeteittain (jäljellä oleva maturiteetti)		
		Enintään kuukauden	Yli kuukau- den mutta enintään 3 kuukautta	Yli 3 kuu- kautta mutta enintään vuo- den
1. Ehdolliset valuuttamääräiset velkasitoumukset				
a) Vuoden kuluessa erääntyvien lainojen vakuuksina olevat takaukset				
b) Muut vastuusitoumukset				
2. Optioita sisältävät valuuttamääräiset arvopaperit (joukkolainat, jotka sisältävät myyntioption)				
3.1 Nostamattomat ehdoilla käytössä olevat luottolimiitit, jotka on myönnetty				
a) muille kansallisille rahaviranomaisille, BIS:lle, IMF:lle tai muille kansainvälisille organisaatioille				
— muut kansalliset rahaviranomaiset (+)				
— BIS (+)				
— IMF (+)				
b) pankit ja muut rahoituslaitokset, joiden päätoimipaikka on tilastoivassa maassa (+)				
c) pankit ja muut rahoituslaitokset, joiden päätoimipaikka on muualla kuin tilastoivassa maassa (+)				
3.2 Nostamattomat ehdoilla käytössä olevat luottolimiitit, jotka on myönnetty				
a) muille kansallisille rahaviranomaisille, BIS:lle, IMF:lle tai muille kansainvälisille organisaatioille				
— muut kansalliset rahaviranomaiset (-)				
— BIS (-)				
— IMF (-)				
b) pankeille ja muille rahoituslaitoksille, joiden päätoimipaikka on tilastoivassa maassa (-)				
c) pankeille ja muille rahoituslaitoksille, joiden päätoimipaikka on muualla kuin tilastoivassa maassa (-)				

		Erittely maturiteeteittain (jäljellä oleva maturiteetti)		
	Yhteensä	Enintään kuukauden	Yli kuukau- den mutta enintään 3 kuukautta	Yli 3 kuu- kautta mutta enintään vuo- den
4. Kotimaan valuuttaa vastaan tehtyjen valuuttaoptioiden saamis- ja velkakannat yhteenlaskettuna				
a) Velkakannat				
i) Ostetut myyntioptiot				
ii) Myydyt osto-optiot				
b) Saamiskannat				
i) Ostetut osto-optiot				
ii) Myydyt myyntioptiot				
LISÄTIETOJA: In-the-money –optiot				
1) Voimassa olevaan valuuttakurssiin				
a) Velkakannat				
b) Saamiskannat				
2) + 5 % (5 %:n heikkeneminen)				
a) Velkakannat				
b) Saamiskannat				
3) – 5 % (5 %:n vahvistuminen)				
a) Velkakannat				
b) Saamiskannat				
4) + 10 % (10 %:n heikkeneminen)				
a) Velkakannat				
b) Saamiskannat				
5) – 10 % (10 %:n vahvistuminen)				
a) Velkakannat				
b) Saamiskannat				
6) Muut (eriteltävä)				
a) Velkakannat				
b) Saamiskannat				

IV. Lisätietoerät

1) Normaallilla aikataululla raportoitavat:

- a) valuuttakursseihin sidotut lyhytaikaiset kotimaan valuutan määräiset velat;
- b) valuuttamääräiset rahoitusinstrumentit, joiden maksut suoritetaan muuten kuin valuuttamääräisinä (esim. kotimaan valuutan määräisinä):
 - valuuttatermiinit, joissa kohde-etuutena olevaa valuuttaa ei toimiteta (vaan maksut suoritetaan yleensä kotimaan rahan määräisinä):
 - i) velkakannat;
 - ii) saamiskannat;
 - muut instrumentit;
- c) vakuudet:
 - valuuttavarantoon kuuluvat,
 - muihin valuuttamääräisiin saamisiin kuuluvat;

- d) arvopaperien takaisinosto- ja lainaussopimukset:
- osaan I kuuluvat lainaksi annetut tai takaisinostosopimuksella myydyt arvopaperit,
 - osaan I kuulumattomat lainaksi annetut tai takaisinostosopimuksella myydyt arvopaperit,
 - osaan I kuuluvat lainaksi otetut tai haltuun saadut arvopaperit,
 - osaan I kuulumattomat lainaksi otetut tai haltuun saadut arvopaperit;
- e) johdannaisiin liittyvät saamiset (netto, arvostettu markkinahintaan):
- termiinit,
 - futuurit,
 - swapit,
 - optiot,
 - muut;
- f) johdannaiset (termiinit, futuurit tai optiosopimukset), joiden jäljellä oleva maturiteetti on yli vuoden ja joiden vakuuksiin voidaan pyytää muutoksia (margin call):
- yhteenlasketut termiinien ja futuurien valuuttamääräiset saamis- ja velkakannat (ml. koron- ja valuutanvaihtosopimusten termiinipäät):
 - i) velkakannat;
 - ii) saamiskannat;
 - yhteenlasketut optioiden valuuttamääräiset saamis- ja velkakannat:
 - i) velkakannat:
 - ostetut myyntioptiot,
 - myydyt osto-optiot;
 - ii) saamiskannat:
 - ostetut osto-optiot,
 - myydyt myyntioptiot.
- 2) Harvemmin (esim. kerran vuodessa) raportoitavat:
- a) Valuuttavarannon valuuttajakauma (ryhmittäin):
- SDR-koriin kuuluvat valuutat,
 - SDR-koriin kuulumattomat valuutat.

TAULUKKO 4

Neljännesvuosittaiset kansalliset tiedot, joiden perusteella euroalueen ulkomainen varallisuusasema laaditaan ⁽¹⁾

	Vastaavaa	Vastattavaa	Netto
I. Suorat sijoitukset			extra
Ulkomailla	extra		
— Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	extra		
i) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra		
ii) Muut sektorit	extra		
— Muu pääoma	extra		
i) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra		
ii) Muut sektorit	extra		
Tilastoivaan maahan		extra	
— Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot		extra	
i) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)		extra	
ii) Muut sektorit		extra	
— Muu pääoma		extra	
i) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)		extra	
ii) Muut sektorit		extra	
II. Arvopaperisijoitukset ⁽²⁾			
Osakkeet	extra/intra	kansalliset	
i) Rahaviranomaiset	extra/intra	—	
ii) Julkisyhteisöt	extra/intra	—	
iii) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra/intra	kansalliset	
iv) Muut sektorit	extra/intra	kansalliset	
Velkapaperit	extra/intra	kansalliset	
— Joukkolainat	extra/intra	kansalliset	
i) Rahaviranomaiset	extra/intra	kansalliset	
ii) Julkisyhteisöt	extra/intra	kansalliset	
iii) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra/intra	kansalliset	
iv) Muut sektorit	extra/intra	kansalliset	
— Rahamarkkinapaperit	extra/intra	kansalliset	
i) Rahaviranomaiset	extra/intra	kansalliset	
ii) Julkisyhteisöt	extra/intra	kansalliset	
iii) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra/intra	kansalliset	
iv) Muut sektorit	extra/intra	kansalliset	
III. Johdannaiset	extra	extra	extra
i) Rahaviranomaiset	extra	extra	extra
ii) Julkisyhteisöt	extra	extra	extra
iii) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra	extra	extra
iv) Muut sektorit	extra	extra	extra

	Vastaavaa	Vastattavaa	Netto
IV. Muut sijoitukset	extra	extra	extra
i) Rahaviranomaiset	extra	extra	
— Lainat/käteinen ja talletukset	extra	extra	
— Muut saamiset/velat	extra	extra	
ii) Julkisyhteisöt	extra	extra	
— Kauppaluotot	extra	extra	
— Lainat/käteinen ja talletukset	extra	extra	
— Lainat	extra		
— Käteinen ja talletukset	extra		
— Muut saamiset/velat	extra	extra	
iii) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra	extra	
— Lainat/käteinen ja talletukset	extra	extra	
— Muut saamiset/velat	extra	extra	
iv) Muut sektorit	extra	extra	
— Kauppaluotot	extra	extra	
— Lainat/käteinen ja talletukset	extra	extra	
— Lainat	extra		
— Käteinen ja talletukset	extra		
— Muut saamiset/velat	extra	extra	
V. Valuuttavaranto	extra		
Monetaarinen kulta	extra		
Erityiset nosto-oikeudet	extra		
Varanto-osuus IMF:ssä	extra		
Valuuttasaamiset	extra		
— Käteinen ja talletukset	extra		
— Rahaviranomaisilla	extra		
— Rahalaitoksilla (pl. keskuspankit)	extra		
— Arvopaperit	extra		
— Osakkeet	extra		
— Joukkolainat	extra		
— Rahamarkkinapaperit	extra		
— Johdannaiset	extra		
Muut saamiset	extra		

(¹) "extra" tarkoittaa euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvia varantoja (arvopaperisaamisten ja pääomakorvausten yhteydessä se tarkoittaa liikkeeseenlaskijoiden kotimaata)
 "intra" tarkoittaa varantoja euroalueen sisällä
 "kansalliset" tarkoittaa kaikkia jossakin rahaliittoon osallistuvassa jäsenvaltiossa olevien hallussa pitämiä ulkomaisia varantoja (käytetään ainoastaan arvopaperivelkojen ja johdannaisten nettosaldoon yhteydessä)

(²) Erittely sektorin mukaan perustuu i) euroalueella olevaan haltijaan, kun kysymyksessä ovat euroalueen ulkopuoliset arvopaperisaamiset ja ii) euroalueella olevaan liikkeeseenlaskijaan, kun kysymyksessä ovat euroalueen sisäiset arvopaperisaamiset ja arvopaperivelat.

TAULUKKO 5

Vuositteaiset kansalliset tiedot, joiden perusteella euroalueen ulkomainen varallisuusasema laaditaan⁽¹⁾

	Vastaavaa	Vastattavaa	Netto
I. Suorat sijoitukset			extra
Ulkomaille	extra		
— Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	extra		
i) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra		
ii) Muut sektorit	extra		
joista:			
Oman pääoman ehtoiset varannot ulkomaisissa pörssissä noteeratuissa yhtiöissä (markkina-arvot)	extra		
Oman pääoman ehtoiset varannot ulkomaisissa pörssissä noteeraamattomissa yhtiöissä (kirjanpitoarvot)	extra		
Lisätietoerä:			
Oman pääoman ehtoiset varannot ulkomaisissa pörssissä noteeratuissa yhtiöissä (kirjanpitoarvot)	extra		
— Muu pääoma	extra		
i) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra		
ii) Muut sektorit	extra		
Tilastoivaan maahan		extra	
— Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot		extra	
i) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)		extra	
ii) Muut sektorit		extra	
Joista:			
Oman pääoman ehtoiset varannot euroalueella sijaitsevissa pörssissä noteeratuissa yhtiöissä (markkina-arvot)		extra	
Oman pääoman ehtoiset varannot euroalueella sijaitsevissa pörssissä noteeraamattomissa yhtiöissä (kirjanpitoarvot)		extra	
Lisätietoerä:			
Oman pääoman ehtoiset varannot euroalueella sijaitsevissa pörssissä noteeratuissa yhtiöissä (kirjanpitoarvot)		extra	
— Muu pääoma		extra	
i) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)		extra	
ii) Muut sektorit		extra	
II. Arvopaperisijoitukset⁽²⁾			
Osakkeet	extra/intra	kansalliset	
i) Rahaviranomaiset	extra/intra	—	
ii) Julkisyhteisöt	extra/intra	—	
iii) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra/intra	kansalliset	
iv) Muut sektorit	extra/intra	kansalliset	

	Vastaavaa	Vastattavaa	Netto
Velkapaperit	extra/intra	kansalliset	
— Joukkolainat	extra/intra	kansalliset	
i) Rahaviranomaiset	extra/intra	kansalliset	
ii) Julkisyhteisöt	extra/intra	kansalliset	
iii) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra/intra	kansalliset	
iv) Muut sektorit	extra/intra	kansalliset	
— Rahamarkkinapaperit	extra/intra	kansalliset	
i) Rahaviranomaiset	extra/intra	kansalliset	
ii) Julkisyhteisöt	extra/intra	kansalliset	
iii) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra/intra	kansalliset	
iv) Muut sektorit	extra/intra	kansalliset	
III. Johdannaiset	extra	extra	extra
i) Rahaviranomaiset	extra	extra	extra
ii) Julkisyhteisöt	extra	extra	extra
iii) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra	extra	extra
iv) Muut sektorit	extra	extra	extra
IV. Muut sijoitukset	extra	extra	extra
i) Rahaviranomaiset	extra	extra	
— Lainat/käteinen ja talletukset	extra	extra	
— Muut saamiset/velat	extra	extra	
ii) Julkisyhteisöt	extra	extra	
— Kauppaluotot	extra	extra	
— Lainat/käteinen ja talletukset	extra	extra	
— Lainat	extra		
— Käteisvaluutat ja talletukset	extra		
— Muut saamiset/velat	extra	extra	
iii) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	extra	extra	
— Lainat/käteinen ja talletukset	extra	extra	
— Muut saamiset/velat	extra	extra	
iv) Muut sektorit	extra	extra	
— Kauppaluotot	extra	extra	
— Lainat/käteinen ja talletukset	extra	extra	
— Lainat	extra		
— Käteinen ja talletukset	extra		
— Muut saamiset/velat	extra	extra	
V. Valuuttavaranto	extra		
Monetaarinen kulta	extra		
Erityiset nosto-oikeudet	extra		
Varanto-osuus IMF:ssä	extra		
Valuuttasaamiset	extra		

	Vastaavaa	Vastattavaa	Netto
— Käteinen ja talletukset	extra		
— Rahaviranomaisilla	extra		
— Rahalaitoksilla (pl. keskuspankit)	extra		
— Arvopaperit	extra		
— Osakkeet	extra		
— Joukkolainat	extra		
— Rahamarkkinapaperit	extra		
— Johdannaiset	extra		
Muut saamiset	extra		

(¹) "extra" tarkoittaa euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvia varantoja (arvopaperisaamisten ja pääomakorvausten yhteydessä se tarkoittaa liikkeeseenlaskijoiden kotimaata)

"intra" tarkoittaa taloustoimia euroalueen sisällä

"kansalliset" tarkoittaa kaikkia jossakin rahaliittoon osallistuvassa jäsenvaltiossa olevien hallussa pitämiä ulkomaisia varantoja (käytetään ainoastaan arvopaperivelkojen ja johdannaisten nettosaldoon yhteydessä)

(²) Erittely sektorin mukaan perustuu i) euroalueella olevaan haltijaan, kun kysymyksessä ovat euroalueen ulkopuoliset arvopaperisaamiset ja ii) euroalueella olevaan liikkeeseenlaskijaan, kun kysymyksessä ovat euroalueen sisäiset arvopaperisaamiset ja arvopaperivelat

TAULUKKO 6

Tilastot velkapapereista euron asemaa sijoitusvaluuttana koskevaa analyysiä varten ⁽¹⁾

		Liiketoimet vuoden ensimmäisenä/viimeisinä kuutena kuukautena		
		Saamiset	Velat	
Euro	Velkapaperit	extra/intra	kansalliset	
	— Joukkolainat	extra/intra	kansalliset	
	— Rahamarkkinapaperit	extra/intra	kansalliset	
	Varannot kesäkuun lopussa/joulukuun lopussa			
			Saamiset	Velat
	Velkapaperit	extra/intra	kansalliset	
	— Joukkolainat	extra/intra	kansalliset	
	— Rahamarkkinapaperit	extra/intra	kansalliset	
	US D	Liiketoimet vuoden ensimmäisinä/viimeisinä kuutena kuukautena		
				Saamiset
Velkapaperit		extra/intra	kansalliset	
— Joukkolainat		extra/intra	kansalliset	
— Rahamarkkinapaperit		extra/intra	kansalliset	
Varannot kesäkuun lopussa/joulukuun lopussa				
		Saamiset	Velat	
Velkapaperit		extra/intra	kansalliset	
— Joukkolainat		extra/intra	kansalliset	
— Rahamarkkinapaperit		extra/intra	kansalliset	
Muut valuutat	Liiketoimet vuoden ensimmäisinä/viimeisinä kuutena kuukautena			
			Saamiset	Velat
	Velkapaperit	extra/intra	kansalliset	
	— Joukkolainat	extra/intra	kansalliset	
	— Rahamarkkinapaperit	extra/intra	kansalliset	
	Varannot kesäkuun lopussa/joulukuun lopussa			
			Saamiset	Velat
	Velkapaperit	extra/intra	kansalliset	
	— Joukkolainat	extra/intra	kansalliset	
	— Rahamarkkinapaperit	extra/intra	kansalliset	

(1) "extra" tarkoittaa euroalueen ulkopuolisiin kohdistuvia taloustoimia/varantoja (arvopaperisaamisten ja pääomakorvausten yhteydessä se tarkoittaa liikkeesenlaskijoiden kotimaata)
"intra" tarkoittaa taloustoimia/varantoja euroalueen sisällä
"kansalliset" tarkoittaa kaikkia jossakin rahaliittoon osallistuvassa jäsenvaltiossa olevien suorittamia/hallussa pitämiä ulkomaisia taloustoimia/varantoja (käytetään ainoastaan arvopaperivelkojen ja johdannaisten nettosalidon yhteydessä)

TAULUKKO 7

Kansalliset neljännesvuosittaiset tiedot, joiden perusteella maantieteellisen erittelyn sisältävä maksutase laaditaan⁽¹⁾

	Tulot	Menot	Netto
I. Vaihtotase			
Tavarat	Vaihe 3	Vaihe 3	Vaihe 3
Palvelut	Vaihe 3	Vaihe 3	Vaihe 3
Tuotannontekijäkorvaukset			
Palkansaajakorvaukset	Vaihe 3	Vaihe 3	Vaihe 3
Pääomakorvaukset			
— Suorat sijoitukset	Vaihe 3	Vaihe 3	Vaihe 3
— Arvopaperisijoitukset	Vaihe 3		
— Muut sijoitukset	Vaihe 3	Vaihe 3	Vaihe 3
Tulonsiirrot	Vaihe 3	Vaihe 3	Vaihe 3
II. Pääomansiirrot	Vaihe 3	Vaihe 3	Vaihe 3
	Saamisten muutos	Velkojen muutos	Netto
III. Rahoitustase			
Suorat sijoitukset			Vaihe 3
Ulkomaille			Vaihe 3
— Oma pääoma			Vaihe 3
— Uudelleen sijoitetut voitot			Vaihe 3
— Muu pääoma			Vaihe 3
Tilastoivaan maahan			Vaihe 3
— Oma pääoma			Vaihe 3
— Uudelleen sijoitetut voitot			Vaihe 3
— Muu pääoma			Vaihe 3
Arvopaperisijoitukset	Vaihe 3		
Osakkeet	Vaihe 3		
Velkapaperit	Vaihe 3		
— Joukkolainat	Vaihe 3		
— Rahamarkkinapaperit	Vaihe 3		
Johdannaiset			
Muut sijoitukset	Vaihe 3	Vaihe 3	Vaihe 3
i) Rahaviranomaiset	Vaihe 3	Vaihe 3	
ii) Julkisyhteisöt	Vaihe 3	Vaihe 3	
— Kauppaluotot	Vaihe 3	Vaihe 3	
— Lainat/käteinen ja talletukset	Vaihe 3	Vaihe 3	
— Lainat	Vaihe 3		
— Käteinen ja talletukset	Vaihe 3		
— Muut saamiset/velat	Vaihe 3	Vaihe 3	

	Saamisten muutos	Velkojen muutos	Netto
iii) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	Vaihe 3	Vaihe 3	
iv) Muut sektorit	Vaihe 3	Vaihe 3	
— Kauppaluotot	Vaihe 3	Vaihe 3	
— Lainat/käteinen ja talletukset	Vaihe 3	Vaihe 3	
— Lainat	Vaihe 3		
— Käteinen ja talletukset	Vaihe 3		
— Muut saamiset/velat	Vaihe 3	Vaihe 3	
Valuuttavaranto			

(!) Vaihe 3 viittaa taulukossa 9 esitettyyn maantieteelliseen erittelyyn.

TAULUKKO 8

Kansalliset vuosittaiset tiedot, joiden perusteella maantieteellisen erittelyn sisältävä ulkomainen varallisuusasema laaditaan ⁽¹⁾

	Saamiset	Velat	Netto
I. Suorat sijoitukset			
Ulkomaille	Vaihe 3		
— Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot	Vaihe 3		
— Muu pääoma	Vaihe 3		
Tilastoivaan maahan		Vaihe 3	
— Oma pääoma ja uudelleen sijoitetut voitot		Vaihe 3	
— Muu pääoma		Vaihe 3	
II. Arvopaperisijoitukset			
Osakkeet	Vaihe 3		
Velkapaperit	Vaihe 3		
— Joukkolainat	Vaihe 3		
— Rahamarkkinapaperit	Vaihe 3		
III. Johdannaiset			
IV. Muut sijoitukset	Vaihe 3	Vaihe 3	Vaihe 3
i) Rahaviranomaiset	Vaihe 3	Vaihe 3	
ii) Julkisyhteisöt	Vaihe 3	Vaihe 3	
— Kauppaluotot	Vaihe 3		
— Lainat/käteinen ja talletukset	Vaihe 3		
— Lainat	Vaihe 3		
— Käteinen ja talletukset	Vaihe 3		
— Muut saamiset/velat	Vaihe 3	Vaihe 3	
iii) Rahalaitokset (pl. keskuspankit)	Vaihe 3	Vaihe 3	
iv) Muut sektorit	Vaihe 3	Vaihe 3	
— Kauppaluotot	Vaihe 3		
— Lainat/käteinen ja talletukset	Vaihe 3		
— Lainat	Vaihe 3		
— Käteinen ja talletukset	Vaihe 3		
— Muut saamiset ja velat	Vaihe 3		
V. Valuuttavaranto			

⁽¹⁾ Vaihe 3 viittaa taulukossa 9 esitettyyn maantieteelliseen erittelyyn.

TAULUKKO 9

EKP:n maantieteelliset erittelyt maksutasevirtojen neljännesvuosittaista ja ulkomaisen varallisuuden vuosittaista tilastointia varten

- Tanska
- Ruotsi
- Yhdistynyt kuningaskunta
- EU:n toimielimet ⁽¹⁾
- Muut EU:n jäsenvaltiot (Kypros, Latvia, Liettua, Malta, Puola, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Unkari ja Viro) ⁽²⁾
- Sveitsi
- Kanada
- Yhdysvallat
- Japani
- Offshore-rahoituskeskukset ⁽³⁾
- Kansainväliset järjestöt EU:n toimielimet pois luettuina ⁽⁴⁾
- Jäännöserä ⁽⁵⁾

TAULUKKO 10

Alueet, jotka kuuluvat euroalueen jäsenvaltioille, tai maat, jotka ovat niihin läheisessä yhteydessä**Alueet, jotka ovat osa euroaluetta:**

- Helgoland (Saksa)
- Kanariansaaret, Ceuta ja Melilla (Espanja)
- Monaco, Ranskan merentakaiset alueet (Ranskan Guyana, Guadeloupe, Martinique ja Réunion), Saint Pierre ja Miquelon, Mayotte (Ranska)
- Madeira, Azorit (Portugali)
- Ahvenanmaa (Suomi)

Alueet, jotka ovat läheisessä yhteydessä euroalueen jäsenvaltioihin ja luokitellaan kuuluviksi "ulkomaihin":

- Büsingen (ei Saksa)
- Andorra (ei Espanja eikä Ranska)
- Alankomaan Antillit ja Aruba (ei Alankomaat)
- Ranskan merentakaiset alueet (Ranskan Polynesia, Uusi-Kaledonia ja Wallis- ja Futunasaaret) (ei Ranska)
- San Marino ja Vatikaanivaltio (ei Italia)

⁽¹⁾ Katso taulukossa 12 oleva jaottelu. Yksilöityä erittelyä ei edellytetä.

⁽²⁾ Yksilöityä erittelyä ei edellytetä.

⁽³⁾ Pakollinen vain maksutaseen rahoitustaseen, tuotantotekijäkorvausten ja ulkomaisen valuuttavarantoasetelman osalta. Vaihtotaseen (pl. pääomakorvaukset) virrat offshore-rahoituskeskuksiin voidaan ilmoittaa joko erikseen tai erittelemättä jäännöserissä. Katso kokoonpano taulukossa 11. Yksilöityä erittelyä ei edellytetä.

⁽⁴⁾ Katso taulukossa 12 oleva jaottelu. Yksilöityä erittelyä ei edellytetä.

⁽⁵⁾ Lasketaan jäännöseränä (euroalueen maksutasetta/varallisuusasemaa varten toimitetuista kansallisista kokonaistiedoista vähennetään määrät, jotka vastaavat edellä lueteltuja vastapuolia).

TAULUKKO 11

Luettelo offshore-rahoituskeskuksista maksutasevirtojen neljännesvuosittaista ja ulkomaisen varallisuuden vuosittaista tilastointia varten tehtäviin EKP:n maantieteellisiin erittelyihin liittyen

ISO-koodi	Eurostat + OECD Offshore-rahoituskeskukset
AD	Andorra
AG	Antigua ja Barbuda
AI	Anguilla
AN	Alankomaiden Antillit
BB	Barbados
BH	Bahrain
BM	Bermudasaaret
BS	Bahama
BZ	Belize
CK	Cooksaaret
DM	Dominica
GD	Grenada
GG	Guernsey
GI	Gibraltar
HK	Hongkong
IM	Mansaari
JE	Jersey
JM	Jamaika
KN	Saint Kitts ja Nevis
KY	Caymansaaret
LB	Libanon
LC	Saint Lucia
LI	Liechtenstein
LR	Liberia
MH	Marshallsaaret
MS	Montserrat
MV	Malediivit
NR	Nauru
NU	Niue
PA	Panama
PH	Filippiinit
SG	Singapore
TC	Turks- ja Caicossaaret
VC	Saint Vincent ja Grenadiinit
VG	Brittiläiset neitsytsaaret
VI	Yhdysvaltain neitsytsaaret
VU	Vanuatu
WS	Samoa

TAULUKKO 12

**Luettelo kansainvälisistä organisaatioista⁽¹⁾ maksutasevirtojen neljännesvuosittaista ja ulkomaisen varallisuus-
aseman vuosittaista tilastointia varten tehtäviin EKP:n maantieteellisiin erittelyihin liittyen**

1. Euroopan unionin toimielimet
1.1 <i>Tärkeimmät Euroopan unionin toimielimet, elimet ja laitokset (EKP:tä lukuun ottamatta)</i>
Euroopan investointipankki (EIP)
Euroopan komissio
EKR (Euroopan kehitysrahasto)
EIR (Euroopan investointirahasto)
1.2 <i>Muut Euroopan unionin toimielimet, elimet ja laitokset, jotka kuuluvat yleiseen talousarvioon</i>
Euroopan parlamentti
Euroopan unionin neuvosto
Euroopan yhteisöjen tuomioistuin
Tilintarkastustuomioistuin
Talous- ja sosiaalikomitea
Alueiden komitea
Muut Euroopan unionin toimielimet, elimet ja laitokset
2. Kansainväliset järjestöt
2.1 <i>Kansainväliset rahoitusalan järjestöt</i>
IMF (Kansainvälinen valuuttarahasto)
BIS (Kansainvälinen järjestelypankki)
2.2 <i>Muut kuin rahoitusalan kansainväliset järjestöt</i>
2.2.1 <i>Tärkeimmät Yhdistyneiden kansakuntien järjestöt</i>
WTO (Maailman kauppajärjestö)
IBRD (Kansainvälinen jälleenrakennus- ja kehityspankki)
IDA (Kansainvälinen kehittämisjärjestö)
2.2.2 <i>Muut Yhdistyneiden kansakuntien järjestöt</i>
Unesco (YK:n kasvatus-, tiede- ja kulttuurijärjestö)
FAO (YK:n elintarvike- ja maatalousjärjestö)
WHO (Maailman terveysjärjestö)
IFAD (Kansainvälinen maatalouden kehittämisrahasto)
IFC (Kansainvälinen rahoitusyhtiö)
MIGA (Monenkeskinen investointitakauslaitos)
Unicef (YK:n lastenrahasto)
UNHCR (YK:n pakolaisasiain päävaltuutettu)
UNRWA (YK:n Lähi-idässä olevien palestiinalaispakolaisten avustus- ja työelin)
IAEA (Kansainvälinen atomienergiajärjestö)
ILO (Kansainvälinen työjärjestö)
ITU (Kansainvälinen televiestintäliitto)

⁽¹⁾ Perustuu Euroopan komission (Eurostat) BoP-käsikirjaan.

2.2.3 Muut tärkeimmät kansainväliset järjestöt, elimet ja laitokset (EKP:tä lukuun ottamatta)
OECD (Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestö)
IADB (Inter-American Development Bank)
AfDB (Afrikan kehityspankki)
AsDB (Aasian kehityspankki)
EBRD (Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki)
IIC (Inter-American Investment Corporation)
NIB (Pohjoismaiden Investointipankki)
IBEC (International Bank for Economic Co-operation)
IIB (Kansainvälinen investointipankki)
CDB (Karibian kehityspankki)
AMF (Arabian kehitysrahasto)
BADEA (Banque arabe pour le développement économique en Afrique)
CASDB (Keski-Afrikan valtioiden kehityspankki)
Afrikan kehitysrahasto
Aasian kehitysrahasto
Fonds spécial unifié de développement
CABEI (Central American Bank for Economic Integration)
ADC (Andean Development Corporation)
2.2.4 Muut kansainväliset järjestöt
Nato (Pohjois-Atlantin liitto)
Euroopan neuvosto
ICRC (Punaisen Ristin kansainvälinen komitea)
ESA (Euroopan avaruusjärjestö)
EPV (Euroopan patenttinvirasto)
Eurocontrol (Euroopan lennonvarmistusjärjestö)
Eutelsat (Euroopan tietoliikennesatelliittijärjestö)
Intelsat (Kansainvälinen tietoliikennesatelliittijärjestö)
EBU/UER (Euroopan radio- ja televisioimittajien liitto)
Eumetsat (Euroopan sääsatelliittijärjestö)
ESO (European Southern Observatory)
ECMWF (European Centre for Medium-Range Weather Forecasts)
EMBL (Euroopan molekyylibiologian laboratorio)
Cern (Euroopan ydintutkimusjärjestö)
IOM (International Organisation for Migration)

TAULUKKO 13

Tiivistelmä vaatimuksista ja määräajoista

Erä	Ensimmäinen viiteajan-jakso	Ensimmäinen toimitus/määräaika	Asianomaiset säännökset suuntaviivoissa
Maantieteellinen erittely (pl. muut sijoitusinstrumentit)			2 artiklan 4 kohta, liitteessä III oleva 2 jakso
Neljännesvuosittainen maksutase	Q1 2003–Q1 2004	Kesäkuun loppu 2004	Liite II, taulukko 7
Vuosittainen ulkomainen varallisuus-asema	2002 ja 2003	Syyskuun loppu 2004	Liite II, taulukko 8
Muita sijoitusinstrumentteja koskeva maantieteellinen erittely			2 artiklan 4 kohta, liitteessä III oleva 2 jakso
Neljännesvuosittainen maksutase	Q1 2004–Q2 2005	Syyskuun loppu 2005	Liite II, taulukko 7
Vuosittainen ulkomainen varallisuus-asema	2003 ja 2004	Syyskuun loppu 2005	Liite II, taulukko 8
Neljännesvuosittainen ulkomainen varallisuus-asema	Q4 2003–Q3 2004	Joulukuun loppu 2004	3 artiklan 4 kohta
Arvopaperisijoitukset s-b-s			
Neljännesvuosittainen ulkomainen varallisuus-asema	Q4 2007 positiot	Maaliskuun loppu 2008	2 artiklan 6 kohta
Vuosittainen ulkomainen varallisuus-asema	2007	Syyskuun loppu 2008	2 artiklan 6 kohta
Arvopaperisijoituksia koskevat saamiset (intra) liikkeeseenlaskijan sektorin mukaan eriteltyinä			2 artiklan 3 kohta
Kuukausittainen maksutase	Tammikuusta huhtikuuhun 2006	Kesäkuu 2006	Liite II, taulukko 1
Neljännesvuosittainen maksutase	Q1 2006	Kesäkuun loppu 2006	Liite II, taulukko 2
Neljännesvuosittainen ulkomainen varallisuus-asema	Q4 2005 ja Q1 2006	Kesäkuun loppu 2006	Liite II, taulukot 4 ja 5
Vuosittainen ulkomainen varallisuus-asema	2005	Syyskuun loppu 2006	Liite II, taulukot 4 ja 5
Ulkomaisten suorien sijoitusten lisäerittelyt oman pääoman ehtoisten varantojen arvonnäyttämisen mukaisesti			Liite III, jakso 1.3
Vuosittainen ulkomainen varallisuus-asema	2004 ja 2005	Syyskuun loppu 2006	Liite II, taulukko 5 ja liite III, taulukko 1
Erittely lainat/talletukset			
Kuukausittainen maksutase	Tammikuu ja helmikuu 2004	Huhtikuu 2004	Liite II, taulukko 1
Neljännesvuosittainen maksutase	Q1 2004	Kesäkuun loppu 2004	Liite II, taulukko 2
Neljännesvuosittainen ulkomainen varallisuus-asema	Q4 2003–Q3 2004	Joulukuun loppu 2004	Liite II, taulukko 4
Vuosittainen ulkomainen varallisuus-asema	2003	Syyskuun loppu 2004	Liite II, taulukko 5

Erä	Ensimmäinen viiteajan-jakso	Ensimmäinen toimitus/määräaika	Asianomaiset säännökset suuntaviivoissa
Velkapapereiden erittely valuutoittain (EUR/muut valuutat)			3 artiklan 6 kohta
Kuuden kuukauden taloustoimet	Heinäkuusta joulukuuhun 2004	Kesäkuun loppu 2005	Liite II, taulukko 6
Varannot kesäkuun lopussa/joulukuun lopussa	2004	Kesäkuun loppu 2005	Liite II, taulukko 6
Velkapapereiden erittely valuutoittain (EUR/USD/muut valuutat)			3 artiklan 6 kohta
Kuuden kuukauden taloustoimet	Heinäkuusta joulukuuhun 2007	Kesäkuun loppu 2008	Liite II, taulukko 6
Varannot kesäkuun lopussa/joulukuun lopussa	2007	Kesäkuun loppu 2008	Liite II, taulukko 6

LIITE III

Käsitteitä ja määritelmiä, joita käytetään maksutasetta, ulkomaista varallisuusasemaa ja valuuttavarantoasetelmaa koskeissa tilastoissa

Euroalueen aggregoituja ulkomaisia virta- ja varantotietoja koskevien tilastojen laatimiseksi on määritelty käsitteet ja määritelmät, joita käytetään maksutasetta (tuotannon tekijäkorvauksia, pääomansiirtoja ja rahoitustasetta), ulkomaista varallisuusasemaa ja valuuttavarantoasetelmaa koskeissa tilastoissa. Nämä käsitteet ja määritelmät ovat Implementation Package -tilastointiohjeen (julkaistu heinäkuussa 1996) ja eräiden muiden Euroopan keskuspankin (EKP) neuvoston hyväksymien asiakirjojen mukaisia. Käsitteitä ja määritelmiä laadittaessa on käytetty lähteenä tämänhetkisiä kansainvälisiä suosituksia kuten Kansainvälisen valuuttarahaston (IMF) maksutasekäsikirjan viidettä painosta (Balance of Payments Manual; jäljempänä 'BPM5') sekä IMF:n ja Kansainvälisen järjestelypankin valuuttavarantoasetelman ja valuuttamääräisen likviditeetin raportointimallia (IMF/Bank for International Settlements Template on International Reserves and Foreign Currency Liquidity). Tärkeimmät yhdenmukaistamista koskevat ehdotukset on lueteltu jäljempänä ja ne ovat EKP:n verkkosivuilla (<http://www.ecb.int>) julkaistujen EKP:n menettelyohjeiden Balance of payments and international investment position of the euro area (including reserves) mukaisia. Lisäselvityksiä on saatavilla EKP:n julkaisun European Union balance of payments/international investment position statistical methods (B.o.p. Book; jäljempänä 'maksutasekirja') luvuista 2 ja 3; maksutasekirjaa päivitetään vuosittain ja se on saatavilla sekä verkkosivuilla että painotuotteena.

1. Tietyistä eristä käytettävät käsitteet ja määritelmät**1.1 Pääomakorvaukset (ks. myös maksutasekirjan kohta 3.4)**

Pääomakorvaukset ovat euroalueella olevan talousyksikön euroalueen ulkopuolisista rahoitussuunnitelmista saamia korvauksia (tulot) sekä vastaavasti euroalueen ulkopuolella olevan talousyksikön euroalueeseen kohdistuvista rahoitussuunnitelmista saamia korvauksia (menot). Jos (pääoman) sijoituksesta saadut voitot ja tappiot ovat erikseen yksilöitävissä, niitä ei luokitella pääomakorvauksiksi vaan markkinahinnan kehityksestä johtuviksi muutoksiksi sijoitusten arvossa.

Pääomakorvauksiin sisältyvät suorista sijoituksista, arvopaperisijoituksista ja muista sijoituksista sekä eurojärjestelmän valuuttavarannosta saadut tuotot. Korkojohdannaisiin liittyvät nettovirrat kirjataan kuitenkin rahoitustaseessa "johdannaisiin". Uudelleen sijoitetut voitot kirjataan "suorista sijoituksista saatuihin tuottoihin". Ne määritellään sijoittajan osuudeksi sijoituskohteen konsolidoidusta voitosta tietynä tarkasteluajanjaksona (verojen, korkojen ja poistojen jälkeen), vähennettynä tarkasteluajanjaksona maksettaviksi erääntyneillä osingoilla (vaikka nämä osingot maksettaisiin aiempina ajanjaksoina syntyneistä voitoista).

Kuukausittaisia ja neljännesvuositaisia maksutasetietoja koskevat vaatimukset vastaavat miltei täysin BPM5:ssä määriteltyä IMF:n vakiokomponenttiluokitusta. Tärkein ero on siinä, että EKP ei edellytä suorista sijoituksista saatujen korvausten erittelyä voitonjakoon perustuviin korvauksiin ja muihin korvauksiin.

Korkotulot tilastoidaan suoriteperusteisesti (tätä ei edellytetä kuukausittaisessa tilastoinnissa). Osingot kirjataan sille päälle, jona ne tulevat maksettaviksi. Uudelleen sijoitetut voitot on kirjattava sille ajanjaksolle, jona ne ovat syntyneet.

1.2 Pääomansiirrot (ks. myös maksutasekirjan kohta 3.6)

Pääomansiirroissa ilmoitetaan pääomansiirrot sekä ei-tuotettujen reaalisten varojen (muiden kuin rahoitusvarojen) hankinnat ja luovutukset. Tulonsiirrot on kirjattava vaihtotaseeseen. Pääomansiirrot käsittävät i) kiinteän omaisuuden omistajanvaihdokset, ii) kiinteän omaisuuden hankintaan tai luovutuksiin liittyvät tai tällaiseen hankintaan tai luovutukseen perustuvat varainsiirrot ja iii) velan vastikkeettoman kuolettamisen. Pääomansiirrot voivat olla käteis- tai luontoissuorituksia (kuten velan anteeksianto). Tulonsiirtojen ja pääomansiirtojen erottaminen toisistaan riippuu käytännössä siitä, miten vastaanottava maa käyttää ko. siirtoa. Ei-tuotettujen varojen (muiden kuin rahoitusvarojen) hankinnalla tai luovutuksella tarkoitetaan pääasiassa aineettomia varoja kuten patenteja taikka leasing-sopimuksia tai muita siirtokelpoisia sopimuksia. Ainoastaan tällaisten varojen osto tai myynti kirjataan tähän pääomansiirtojen erään, ei kuitenkaan näiden varojen käyttöä.

IMF:n pääomansiirtojen vakiokomponentteihin kuuluu sektorierittely "julkisyhteisöihin" ja "muihin sektoreihin" (sekä näiden sektoreiden yksityiskohtaisemmat erittelyt), mutta EKP sen sijaan laatii pääomansiirrot yhteissummaksi ilman erittelyä.

1.3 Suorat sijoitukset (ks. myös maksutasekirjan kohta 3.7)

Suoralla sijoituksella tarkoitetaan kansainvälistä pääomasijoitusta tilanteessa, jossa yhdessä maassa oleva talousyksikkö pyrkii luomaan pitkäaikaisen taloudellisen suhteen toisessa maassa olevaan yritykseen. Euroalueen maksutasetilastoissa ja ulkomaisen varallisuusasemaa koskevissa tilastoissa sovelletaan kansainvälisten suositusten mukaisesti (IMF) niin kutsuttua "10 prosentin omistussuuden periaatetta" suoran sijoitussuhteen olemassaolon eli pitkäaikaisen taloudellisen suhteen määrittämiseksi. Tämän periaatteen mukaisesti useiden toisiinsa sidoksissa olevien yritysten välillä voi olla suora sijoitussuhde riippumatta siitä, miten monimutkaisia niiden keskinäiset omistussuhteet ovat. Tämä voi ulottua välittömän sijoituskohteen tytäryhtiöihin, näiden tytäryhtiöihin sekä osakkuusyhtiöihin. Kun suoran sijoituksen suhde on syntynyt, kaikki myöhemmät rahoitusvirrat/rahoitusvarat näiden talousyksiköiden välillä kirjataan suorien sijoitusten virtoihin/varantoihin⁽¹⁾.

IMF:n suositusten ja Eurostatin/OECD:n ohjeiden mukaan euroalueen suorat sijoitukset kirjataan sijoittajan ja sijoituskohteen välisen omistussuhteen suuntaa koskevan periaatteen (directional principle) mukaisesti, mikä tarkoittaa sitä, että taloustoimet euroalueella olevan suoran sijoittajan ja euroalueen ulkopuolella olevien sijoituskohteiden välillä luokitellaan erään "suorat sijoitukset ulkomaille" kuuluviksi. Samalla tavoin taloustoimet euroalueella olevien sijoituskohteiden ja euroalueen ulkopuolella olevien suorien sijoittajien välillä luokitellaan euroalueen maksutaseen erään "suorat sijoitukset euroalueella" kuuluviksi.

Suorat sijoitukset jaetaan omaan pääomaan, uudelleen sijoitettuihin voittoihin ja konsernin sisäisiin velkajärjestelyihin liittyvään muuhun pääomaan. Oma pääoma käsittää pääoman sivuliikkeissä ja kaikki osuudet tytär- ja osakkuusyhtiöissä. Uudelleen sijoitetuilla voitoilla tarkoitetaan suoran sijoittajan osuutta kohtaan "pääomakorvaukset" kirjattavista voitoista, joita tytär- tai osakkuusyhtiöt eivät ole jakaneet osinkoina, ja samaan kohtaan kirjattavista sivuliikkeiden voitoista, joita ei ole maksettu sijoittajalle. "Muu pääoma" käsittää kaikki rahoitusoperaatiot (varojen otto- ja antolainaus), mukaan lukien jälkimarkkinakelpoiset velkapaperit ja kauppaluotot, suorien sijoittajien sekä niiden tytäryhtiöiden, sivuliikkeiden ja osakkuusyhtiöiden välillä.

Suorien sijoitusten varantotietojen arvostuksessa markkinahintojen käyttämistä lähtökohtana on suositeltu kansainvälisesti. Tätä menetelmää käytetään oman pääoman ehtoisten varantojen arvostuksessa pörssissä noteerattujen suorien sijoituskohteiden osalta. Vastaavasti pörssissä noteeraamattomien suorien sijoituskohteiden osalta oman pääoman ehtoiset varannot arvostetaan kirjanpitoarvoon noudattaen yhteistä määritelmää, johon sisältyvät seuraavat kirjanpidon erät:

- i) maksettu pääoma (pois lukien omat osakkeet ja mukaan lukien ylikurssirahastot);
- ii) kaikenlaiset vararahastot (mukaan lukien investointituet, jos ne luokitellaan kirjanpito-ohjeissa yhtiön vararahaan kuuluviksi); ja
- iii) jakamaton voitto tappioiden vähentämisen jälkeen (mukaan lukien kuluva vuoden tulos).

Lisätietoerinä edellytetään myös pörssissä noteerattujen suorien sijoituskohteiden oman pääoman ehtoisten varantojen kirjanpitoarvoja samaa yhteistä määritelmää käyttäen.

Ulkomaisia suoria sijoituksia käsittelevän EKP:n ja komission (Eurostat) yhteisen työryhmän työ johti suosituksiin, joiden päämääränä on jäsenvaltioissa noudatettavien menetelmien ja käytäntöjen yhdenmukaistaminen. Taulukossa 1 esitetään lyhyesti tärkeimmät suositukset.

1.4 Arvopaperisijoitukset (ks. myös maksutasekirjan kohta 3.8)

Euroalueen arvopaperisijoitukset sisältävät i) osakkeet ja ii) joukkolainojen tai rahamarkkinapapereiden muodossa olevat velkapaperit, ellei niitä luokitella suoriin sijoituksiin tai valuuttavarantoon. Johdannaiset samoin kuin takaisinostosopimukset ja arvopaperilainaus eivät kuulu arvopaperisijoituksiin.

"Osakkeet" kattavat kaikki instrumentit, jotka edustavat saamia yhtiöiden siitä arvosta, joka jää jäljelle, kun kaikkien velkojen saamiset on otettu huomioon. Osakkeet, etuoikeutetut osakkeet, osakkuustodistukset tai vastaavat asiakirjat ovat yleensä osoituksena osakepääoman omistuksesta. Myös yhteissijoitusyritysten, esimerkiksi sijoitusrahastojen, rahasto-osuudet ja niitä koskevat taloustoimet/omistukset luetaan käsitteen piiriin.

⁽¹⁾ Poikkeuksena ovat johdannaisia koskevat osakkuusyhtiöiden väliset taloustoimet/varannot, joiden osalta euroalueen tasolla on sovittu kirjaamisesta kohtaan "johdannaiset" eikä kohtaan "suorat sijoitukset/muu pääoma".

Joukkolainat ovat arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on yli vuoden ja jotka yleensä antavat haltijalleen i) ehdottoman oikeuden kiinteään rahamääräiseen tuloon tai sopimusperusteiseen vaihtelevaan rahamääräiseen tuloon (koronmaksu ei riipu velallisen saamista tuloista) ja ii) ehdottoman oikeuden kiinteämääräiseen pääoman takaisinmaksuun tiettyinä päivinä tai tiettyinä päivinä.

Toisin kuin joukkolainat, rahamarkkinapaperit ovat arvopapereita, joiden alkuperäinen maturiteetti on enintään vuosi. Ne antavat yleensä haltijalleen ehdottoman oikeuden saada määrätty kiinteä rahasumma tiettyinä päivinä. Rahamarkkinapapereilla käydään yleensä kauppaa järjestäytyneillä markkinoilla nimellisarvon alittavaan hintaan, jolloin diskonttaus riippuu korosta ja jäljellä olevasta maturiteetista.

Arvopaperisijoituksia koskevia tiedonkeruujärjestelmiä käsittelevän työryhmän selvitystä seurasivat kansalliset toteutettavuusselvitykset, jotka koskivat mahdollisuutta kerätä arvopaperilajikohtaiset tiedot koko euroalueella. Nämä selvitykset suoritettiin Euroopan unionin silloisten 15 jäsenvaltion toimesta ja ne johtivat sopimukseen, jonka mukaan vähimmäisvaatimuksena on arvopaperisijoituksia koskevien arvopaperilajikohtaisten varantotietojen kerääminen euroalueella. Tässä sopimuksessa vahvistetaan arvopaperisijoituksia koskevien tilastojen laatimista varten neljä hyväksyttävää mallia, jotka on esitetty liitteessä VI olevassa taulukossa.

Euroalueen arvopaperinettovelkojen sektorikohtaiseen erittelyyn sovelletaan samoja ulkomaista varallisuusasemaa koskevia vaatimuksia kuin maksutaseen virtoihin.

Arvopaperisijoitusten taloustoimet kirjataan euroalueen maksutaseeseen silloin kun euroalueen velkojat tai velalliset kirjaavat ko. saamisen tai velan omaan kirjanpitoonsa. Taloustoimet kirjataan tosiasiallisesti saadun tai maksetun hinnan mukaisina palkkioiden ja kulujen vähentämisen jälkeen. Jos arvopapereille maksetaan kuponkikorkoa, viimeisestä koronmaksusta lähtien kertynyt korko sisällytetään siten taloustoimen arvoon, ja jos arvopaperit on laskettu liikkeeseen diskontattuina, liikkeeseenlaskun jälkeen kertynyt korko sisällytetään taloustoimen arvoon. Suoriteperusteista korkojen kirjausta edellytetään neljännesvuosittaisessa maksutaseen rahoitustaseessa ja ulkomaisen varallisuusaseman tiedoissa; kuukausittaisessa maksutaseessa suositellaan vastaavaa menettelyä; näillä neljännesvuosittaiseen rahoitustaseeseen on vastaerät pääomakorvauksissa.

1.5 Johdannaiset (ks. myös maksutasekirjan kohta 3.9)

Johdannaiset ovat rahoitusinstrumentteja, jotka on kytketty indeksiin, hyödykkeeseen tai toiseen rahoitusinstrumenttiin ja joiden avulla voidaan käydä kauppaa rahoitusmarkkinoilla tietyillä rahoitukseen liittyvillä riskeillä. Johdannaistaloustoimia käsitellään erillisinä taloustoimia eikä osana niiden taustalla mahdollisesti olevien taloustoimien arvoa.

Optioiden, futuurien, swapien, valuuttatermiinien, luottojohdannaisten ja sulautettujen johdannaisten virrat ja varannot kirjataan maksutaseeseen, valuuttavarantoon ja ulkomaiseen varallisuusasemaan. Käytännön syistä sulautettuja johdannaisia ei eroteta siitä instrumentista, johon ne liittyvät.

Äskettäin tehdyn kansainvälisen sopimuksen mukaisesti korkojohdannaisiin liittyvät nettovirrat kirjataan rahoitustaseessa ”johdannaisiin” eikä ”pääomakorvauksiin”. Erityyppisten luottojohdannaisten luokittelusta päätetään tapauskohtaisesti.

Sopimuksen alussa maksettavien palautettavien marginaalimaksujen katsotaan olevan muutoksia talletuksissa, ja ne kirjataan ”muihin sijoituksiin”, jos ne voidaan eritellä. Muiden marginaalimaksujen kirjaaminen riippuu siitä, minkä tyyppinen marginaali on kyseessä: optiosopimuksille tyypilliset marginaalimaksut katsotaan pääsääntöisesti muutoksiksi talletuksissa, ja ne kirjataan ”muihin sijoituksiin”, jos ne voidaan eritellä. Futuurisopimuksille tyypilliset ei-palautettavat marginaalimaksut katsotaan pääsääntöisesti johdannaistaloustoimeksi, ja ne kirjataan ”johdannaisiin”.

Optioissa koko preemio (eli option osto-/myyntihinta ja laskennallinen palvelumaksu) kirjataan ”johdannaisiin”.

Johdannaistaloustoimet kirjataan silloin, kun euroalueen velkojat ja velalliset kirjaavat ko. saamisen tai velan omaan kirjanpitoonsa. Kaikki johdannaistaloustoimet kirjataan euroalueen maksutaseessa nettoperusteisina joidenkin johdannaistaloustoimien saamis- ja velkavirtojen erotteluun liittyvien käytännön ongelmien vuoksi. Ulkomaista varallisuusasemaa koskeviin tilastoihin kuuluvat johdannaisiin liittyvät saamis- ja velkapositiot kirjataan bruttoperusteisesti lukuun ottamatta niitä johdannaisia, jotka kuuluvat valuuttavarantoon ja kirjataan nettoperusteisesti.

1.6 Muut sijoitukset (ks. myös maksutasekirjan kohta 3.10)

Muut sijoitukset määritellään jäännöseräksi, johon kuuluvat kaikki sellaiset taloustoimet, jotka eivät kuulu suoriin sijoituksiin, arvopaperisijoituksiin, johdannaisiin tai valuuttavarantoon.

Muut sijoitukset sisältävät kauppaluotot, lainat, ulkomaan rahan ja talletukset sekä muut saamiset/velat. Se käsittää myös muihin sijoituksiin luokitelluista instrumenteista kertyneiden pääomakorvausten vastakirjaukset.

Kauppaluotot käsittävät saamiset tai velat, jotka johtuvat luotoista, joita euroalueen toimittajat tai ostajat ovat myöntäneet suoraan tavaroita tai palveluja koskevia taloustoimia varten, ja aloitetuista (tai aloitettavista) näihin taloustoimiin liittyvistä töistä maksetuista ennakkomaksuista.

Lainat, ulkomaan raha ja talletukset käsittävät seuraaviin rahoitusinstrumentteihin liittyvät taloustoimet/omistuksen: lainat eli rahoitusvarat, jotka aiheutuvat siitä, että lainanantaja lainaa suoraan lainanottajalle sellaisen järjestelyn kautta, jossa lainanantaja joko ei saa takausta tai saa ei-jälkimerkkinakelpoisen asiakirjan tai instrumentin, repo-operaatioita, valuuttaa ja talletuksia. Tämä käsittää muun muassa lainat kaupankäynnin rahoittamiseksi, muut lainat ja ennakot (mukaan lukien asuntolainat) sekä rahoitusleasingsopimukset. Jaottelu toisaalta "lainoihin" ja toisaalta "käteiseen ja talletuksiin" perustuu siihen, mikä taho on lainanottajana. Tämä merkitsee sitä, että vastaavaa-puolella euroalueen rahaa hallussaan pitävän sektorin euroalueen ulkopuolisille pankeille maksamat rahamäärät on luokiteltava 'talletuksiksi' ja euroalueen rahaa hallussaan pitävän sektorin euroalueen ulkopuolisille muille kuin pankeille (esim. laitokset, jotka eivät ole pankkeja) maksamat rahamäärät on luokiteltava 'lainoiksi'. Vastattavaa-puolella rahamäärät, jotka on vastaanottanut euroalueella oleva muu kuin pankki (esim. muu kuin rahalaitos) on aina luokiteltava 'lainoiksi'. Tästä erittelystä seuraa myös, että kaikki taloustoimet, joissa on mukana euroalueen rahalaitoksia ja ulkomaisia pankkeja on luokiteltava 'talletuksiksi'.

Kaikkia repo-operaatioita eli arvopapereiden takaisinostosopimuksia, sell/buy-back -operaatioita ja arvopaperilainauksia (jossa käteismaksu toimii vakuutena) pidetään euroalueen maksutaseessa/ulkomaisessa varallisuusasemassa vakuudellisina lainoina eikä suorina arvopaperien ostoina/myynteinä, ja ne kirjataan "muihin sijoituksiin" sille euroalueella sijaitsevalle sektorille, joka toteuttaa operaation. Tämä menettely on myös pankkien ja muiden rahoituslaitosten kirjanpitoikäytännön mukainen ja sen on tarkoitus vastata paremmin näiden rahoitusinstrumenttien taloudellisia tarkoituksia.

Muut saamiset/velat käsittää kaikki muut erät paitsi kauppaluotot, lainat ja käteisen sekä talletukset.

"Muiden sijoitusten" euroalueen sektori "eurojärjestelmä" sisältää eurojärjestelmän nettomääräiset saldot ja taloustoimet, jotka liittyvät TARGET-järjestelmän kautta suoritettuihin operaatioihin niiden jäsenvaltioiden kansallisten keskuspankkien kanssa, jotka eivät ole ottaneet euroa käyttöön. Nämä Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) sisäiset euromääräiset taseet/tilit ovat samankaltaisia kuin rahalaitosten nostro-/vostrotilien muutokset, ja ne raportoidaan siten EKP:lle netto-perusteisina velkoina.

Omistusoikeuden siirtoa, selvityspäivää ja arvopäivää koskevat periaatteet ovat kaikki IMF:n suositusten mukaisia.

Erittelyn esitystapa eroaa BPM5:n vakiokomponenteista (eli sektori on etusijalla). Tämä sektorierittely vastaa kuitenkin BPM5:ssä sovellettua erittelyä, jossa instrumentit ovat etusijalla. Kuukausittaisessa maksutaseessa rahalaitosten lyhyt- ja pitkäaikaisten sijoitusten virtatiedot on ilmoitettava erikseen. Käteinen ja talletukset erotetaan lainoista ja muista sijoituksista, kuten BPM5:n esitystavassa.

1.7 Valuuttavaranto (ks. myös maksutasekirjan kohta 3.11)

Euroalueen valuuttavaranto käsittää eurojärjestelmän valuuttavarannon eli EKP:n ja kansallisten keskuspankkien valuuttavarannon.

Valuuttavarannon on oltava i) eurojärjestelmän rahapolitiikasta vastaavan viranomaisen tai kulloinkin kyseessä olevan kansallisen keskuspankin hallussa ja ii) sen on koostuttava eurojärjestelmän hallussa olevista erittäin likvideistä ja jälkimerkkinä- ja luottokelpoisista saamisista, jotka kohdistuvat euroalueen ulkopuolella oleviin ja ovat muun valuutan kuin euron määräisiä, sekä kullasta, varanto-osuuksista IMF:ssä ja erityisistä nosto-oikeuksista (SDR).

Kansallisella tai euroalueen tasolla määritelty valuuttavarannon käsite sulkee nimenomaisesti pois ulkomaanvaluutan määräiset, euroalueella oleviin kohdistuvat saamiset sekä euromääräiset, euroalueen ulkopuolella asuviin kohdistuvat saamiset. Samoin julkisyhteisöjen ja/tai valtionkonttorien valuuttapositioita ei sisällytetä euroalueen varantojen määrittelymään kuuluviksi Euroopan yhteisön perustamissopimuksessa olevien institutionaalisten järjestelyjen mukaisesti.

EKP:n valuuttavarannot ovat EKP:n perussäännön 30 artiklan mukaisesti yhteen koottuja varantoja ja ne ovat EKP:n suoran ja tosiasiallisen valvonnan alaisia. Niin kauan kuin uutta omistussuhteen siirtoa ei tapahdu, kansallisten keskuspankkien hallussa olevat varannot ovat niiden suoran ja tosiasiallisen valvonnan alaisia, ja niitä on pidettävä kunkin kansallisen keskuspankin omina valuuttavarantoina.

Kuukausimaksutaseessa eurojärjestelmän valuuttavarantoon liittyvät taloustoimet kuvataan kokonaissummana. Yksityiskohtaisempaa tietoa eurojärjestelmän hallussa olevan kulta, valuuttaa, IMF:ssä olevia erityisiä nosto-oikeuksia ja varantosuusia koskevista virroista on saatavilla neljännesvuosittain BPM5:n vakiokomponenttien mukaisesti. Johdannaiset on esitetty erikseen, omana aluerään asiaa koskevan äskettäisen IMF:n ohjeen mukaisesti.

Eurojärjestelmän valuuttavaranto lasketaan bruttoperusteisena, eikä siihen liittyviä velkoja nettouteta (poikkeuksena valuuttavarantoerät, joka kuuluvat alaryhmään "johdannaiset" ja kirjataan nettoperusteisina).

Arvon määrittäminen perustuu markkinahintoihin siten, että käytetään i) taloustoimissa niiden toteuttamisajankohdan markkinahintoja ja ii) varantotiedoissa tilastointiajanjakson viimeisen päivän päätöskursseista laskettuja markkinoiden keskihintoja. Muunnettaessa valuuttamääräisiin saamisiin liittyviä taloustoimia euromääräisiksi käytetään taloustoimen toteuttamisajankohdan markkinakursseja ja muunnettaessa hallussa olevia valuuttamääräisiä saamia euromääräisiksi käytetään päätöskursseista laskettuja markkinoiden keskihintoja.

Valuuttavarannoista saadut tulot, velkapapereiden varantotalletuksista saadut korkotulot mukaan luettuina, kirjataan erittelemättä pääomakorvausten kohtaan "muut sijoitukset" ja kirjaus tehdään suoriteperusteisesti ainakin neljännesvuosittain.

Näkemyksiä siitä, että käytettävissä oleva varanto saattaisi antaa paremman kuvan maan kyvystä täyttää valuuttamääräiset velvoitteensa kuin maksutasetta ja ulkomaista varallisuusasemaa koskevissa tilastoissa käytetty bruttomääräinen varanto, on saanut yhä enemmän kannatusta, ja se on omaksuttu IMF:n yhtenäistetyssä tilastojen julkaisukäytännössä (SDDS eli Special Data Dissemination Standard). Jotta voitaisiin laskea käytettävissä oleva varanto, bruttomääräistä varantoa koskevia tietoja on täydennettävä muita valuuttamääräisiä saamia ja varantoihin liittyviä velkoja koskevalla tiedoilla (valuuttavarantoasetelma). Eurojärjestelmän (bruttomääräistä) valuuttavarantoa koskevia kuukausitietoja täydennetään siten tiedoilla muista valuuttamääräisistä saamisista ja tiedoilla (bruttomääräiseen) valuuttavarantoon vaikuttavista ennalta sovitun määräisistä ja ehdollisista lyhyen aikavälin nettositoumuksista luokiteltuina jäljellä olevan maturiteetin mukaan. Lisäksi edellytetään valuuttavarannon valuuttajakauman erittelemistä neljännesvuosittain kahteen, SDR-koriin kuuluvien valuuttojen määräiseen (valuutat yhteensä) ja muiden valuuttojen määräiseen erään (valuutat yhteensä).

Yksittäisistä eristä monetaarisen kullan pitäisi pysyä ennallaan kaikissa kultaan liittyvissä käänteisoperaatioissa (kultaswapit, -reposit, -lainat ja -talletukset). Valuuttamääräisten arvopapereiden takaisinostosopimukset lisäävät käteisen lainan ottajana olevan keskuspankin valuuttavarannon kokonaismäärää, koska takaisinostosopimuksen kohteena olevat arvopaperit säilyvät edelleen taseessa; takaisinmyyntisopimusten (reverse repo) osalta käteisen lainan antajana oleva rahaviranomainen ei rekisteröi mitään muutoksia valuuttavarannon kokonaismäärään, jos euroalueen ulkopuolinen vastapuoli on toinen rahaviranomainen tai rahoituslaitos, koska saamista käteisen lainan ottajalta pidetään tällöin osana valuuttavarantoa.

2. Maantieteellisen erittelyn toteuttaminen

Maksutasetta ja ulkomaista varallisuusasemaa koskevien maantieteellisesti eriteltyjen tilastojen laatimiseen on sovellettu vaiheittaista lähestymistapaa. Tämän mukaisesti tilastointivaatimukset voitiin täyttää kolmessa toistaan vaativamassa vaiheessa.

Vaihe 1: Laadintamenetelmä euroalueen tasolla: lasketaan yhteen kansalliset nettomääräiset kokonaisvirrat/varannot.

Vaihe 2: Laadintamenetelmä euroalueen tasolla: euroalueen ulkopuolella oleviin kohdistuviin virtoihin/varantoihin liittyvät tulot ja menot tai nettosaamiset ja nettovelat (maksutase)/saamiset ja velat (ulkomainen varallisuusasema) laskeaan erikseen yhteen.

Tilastointivaatimukset kansallisten keskuspankkien tasolla: euroalueella oleviin ja euroalueen ulkopuolella oleviin kohdistuvat taloustoimet/varannot eritellään liitteessä II (taulukot 1, 2, 4 ja 5) kuvatulla tavalla.

Vaihe 3: Laadintamenetelmä euroalueen tasolla ja tilastointivaatimukset kansallisten keskuspankkien tasolla: Samat kuin vaiheessa 2, minkä lisäksi euroalueen ulkopuoliset taloustoimet/varannot on eriteltävä maantieteellisesti. Vaihe 3 on tarpeellinen ainoastaan neljännesvuosittaisten maksutasetilastojen ja vuosittaisten ulkomaista varallisuusasemaa koskevien tilastojen osalta liitteen II (taulukot 7 ja 8) mukaisesti.

Tilastointivaatimukset kansallisten keskuspankkien tasolla: euroalueen jäsenvaltioissa asuviin ja liitteessä II (taulukot 9 ja 12) esitetyn luettelon maissa tai alueilla asuviin kohdistuvat virrat/varannot eritellään.

3. Luokittelu institutionaalisen sektorin mukaan euroalueen aggregaateissa (ks. myös maksutasekirjan kohta 3.1.6)

Euroalueen aggregaattien sektorikohtainen erittely kattaa euroalueen rahaviranomaiset, julkisyhteisöt, pankit ja muut sektorit.

Rahaviranomaiset

Euroalueen tilastojen "rahaviranomaiset" käsittää eurojärjestelmän.

Julkisyhteisöt

Euroalueen tilastojen sektori "julkisyhteisöt" vastaa kyseiselle sektorille SNA 93:ssa ja EKT 95:ssä annettua määritelmää ja sisältää siis seuraavat yksiköt:

- valtionhallinto,
- osavaltio-/aluehallinto,
- paikallishallinto,
- sosiaaliturvarahastot.

Rahalaitokset, rahaviranomaisia lukuun ottamatta

- i) Tämä sektori "rahalaitokset, pl. rahaviranomaiset" vastaa raha- ja pankkitilastojen rahalaitossektoria (pl. rahaviranomaiset). Se sisältää luottolaitokset, siten kuin ne on määritelty yhteisön lainsäädännössä, eli yritykset, jotka taloustoimintanaan vastaanottavat yleisöltä talletuksia tai muita takaisin maksettavia varoja (mukaan lukien pankin joukkovelkakirjojen myyntiin yleisölle liittyvät tuotot) ja myöntävät luottoja omaan lukuunsa; ja
- ii) kaikki muut euroalueen rahoituslaitokset, jotka liiketoimintanaan vastaanottavat talletuksia ja/tai talletusten läheisiä vastineita muilta kuin rahalaitoksilta ja myöntävät luottoja ja/tai tekevät arvopaperisijoituksia omaan lukuunsa (ainakin taloudellisessa mielessä).

Muut sektorit

Euroalueen tilastojen luokka "muut sektorit" sisältää erilaisia institutionaalisia yksiköitä, joita ovat pääasiassa

- i) muut rahoituslaitokset, jotka eivät kuulu rahalaitosten määritelmän piiriin, kuten sijoitusrahastot, joita ei ole pidettävä rahamarkkinarahastoina, kiinteistö-sijoituslaitokset, arvopaperivälittäjät, kiinnitysluottolaitokset, vakuutuslaitokset, eläke-rahastot ja rahoituksen ja vakuutuksen välitystä avustavat laitokset; sekä
- ii) muut kuin rahoituslaitokset, kuten julkiset ja yksityiset yritykset, kotitalouksia palvelevat voittoa tavoittelemattomat yhteisöt ja kotitaloudet.

Muut kuin rahalaitokset

Euroalueen tilastojen luokka "muut kuin rahalaitokset" sisältää sektorit i) julkisyhteisöt ja ii) muut sektorit.

TAULUKKO 1

Ulkomaisia suoria sijoituksia koskevien taloustoimiin, sisältäen pääomakorvaukset, sekä varantoihin liittyvät suositukset ⁽¹⁾

Tärkeys	Toimenpide
	Lyhyellä aikavälillä
Suuri	<ul style="list-style-type: none"> — Kaikkia ulkomaisiin suoriin sijoituksiin liittyviä epäsuoria omistussuhteita tulisi käsitteellisesti kohdella ulkomaisten suorien sijoitusten työryhmän tekemän selvityksen ensimmäisessä luvussa esitetyn kansainvälisten tilastostandardien tulkinnan mukaisesti. — Kaikki ulkomaisia suoria sijoituksia koskevat (epäsuorat) taloustoimet/varannot tulisi maantieteellisesti kohdistaa lähimpään osakkuus- tai emoyhtiöön ⁽²⁾ ⁽³⁾. — Kaikkien jäsenvaltioiden tulisi aloittaa ulkomaisten oman pääoman ehtoisten suorien sijoitusten kantojen sekä uudelleen sijoitettujen voittojen kokoaminen ulkomaisia suoria sijoituksia koskevien kyselyjen (kerätään vähintään vuosittain) perusteella ⁽⁴⁾ ⁽⁵⁾. — Ulkomaisten oman pääoman ehtoisten suorien sijoitusten kannat tulisi kerätä erikseen noteeratujen (sekä kirjanpitoarvo että markkina-arvo) ja noteeraamattomien yhtiöiden osalta. — Välittömien sijoituskohteiden tappion kattamiseksi suoritettavat maksut tulisi kirjata rahoitustaseeseen.
Pieni	
	Keskipitkällä aikavälillä
Suuri	<ul style="list-style-type: none"> — Kaikkien jäsenvaltioiden tulisi käyttää IMF:n määritelmää "Current Operating Performance Concept" uudelleen sijoitettuja voittoja kirjattaessa ⁽⁶⁾. — Muut pääomaerät tulisi luokitella ulkomaisten suorien sijoitusten työryhmän suositusten mukaisesti.
Keskisuuri	<ul style="list-style-type: none"> — Satunnaisista pääomavoitoista saatavien osinkojen maksu tulisi kirjata rahoitustaseeseen (sitä ei siis oteta uudelleen sijoitettuja voittoja koskevaan laskelmaan)
	Pitkällä aikavälillä
Suuri	<ul style="list-style-type: none"> — Ulkomaisten suorien sijoitusten epäsuorien omistussuhteiden tulisi kattaa (vähintään) joko i) 50 prosenttia ylittävät epäsuorat omistussuhteet tai ii) 10 prosenttia ylittävät suorat ja epäsuorat omistussuhteet, jolloin omistussuhteiden prosenttiosuus lasketaan omistajuusketjussa toisiaan seuraavien omistussuhteiden summana.

⁽¹⁾ Päivitetty vuoden 2003 lopussa.⁽²⁾ Tässä suosituksessa viitataan käytettävään menetelmään; suosituksessa ei edellytetä epäsuorien omistussuhteiden kattamista. Katso myös pitkän aikavälin aikavälin toimitet ulkomaisten suorien sijoitusten epäsuorien omistussuhteiden kattamiseksi.⁽³⁾ Tätä suositusta sovelletaan ainoastaan uudelleen sijoitettuihin voittoihin (virtoihin) sekä ulkomaisia suoria sijoituksia koskeviin oman pääoman ehtoisiin varantoihin. Vääristymät, jotka seuraavat minkä tahansa muun kriteerin käyttöä käsitellään lähemmin ulkomaisia suoria sijoituksia käsittelevän työryhmän selvityksen 2 luvussa.⁽⁴⁾ Poikkeuksena on ulkomaisen varallisuusarvon ensimmäinen arvio (toimitettava T+9) ja kiinteistö-sijoitukset. Seuraavia sopimattomia käytäntöjä olisi vältettävä: i) arvostusperusteen (markkina-arvo tai kirjanpitoarvo) jättäminen tiedonantajan valinnan varaan; ja ii) investointikertymämenetelmän käyttäminen/maksutaseen vitojen kerääminen kantatietoja laadittaessa.⁽⁵⁾ Siirtymäkauden aikana sovitujen määräaikojen mukaisesti annettuja parhaita arvioita pidetään hyväksyttävänä. Siirtymäkauden pituus määrätellään kahdenvälisesti.⁽⁶⁾ Poikkeuksellisten/tavanomaisten voittojen ja tappioiden erottelussa jäsenvaltiot voivat keskittyä pienempään määrään yhtiöitä (suurimpiin yhtiöihin ja/tai holding-yhtiöihin).

LIITE IV

Tilastotietojen toimittaminen Euroopan keskuspankkiin

Kansalliset keskuspankit käyttävät Euroopan keskuspankkijärjestelmän (EKPJ) niiden käyttöön asettamaa "ESCB-Net"-tiedonsiirtoverkkoon perustuvaa järjestelmää toimittaessaan Euroopan keskuspankin (EKP) edellyttämät tilastotiedot sähköisesti. EKPJ:n sisäisessä tietojenvaihdossa käytetään aina samaa käsitteellistä tietomallia. Sähköisessä muodossa olevien tilastotietojen vaihtoa varten on kehitetty tilastosanomamuoto "Gesmes/TS". Tämä ei kuitenkaan estä jonkin muun varavaihtoehdoksi sovitun menetelmän käyttämistä tilastotietojen toimittamisessa EKP:lle.

Kansalliset keskuspankit noudattavat seuraavia suosituksia varmistaakseen sen, että tiedonkulku toimii tyydyttävästi:

- Täydellisyys: Kansalliset keskuspankit raportoivat kaikki edellytetyt sarja-avaimet. Jos sarja-avaimia ei ilmoiteta tai jos ilmoitetaan tilastointiin kuulumattomia sarja-avaimia, raportointi katsotaan puutteelliseksi. Jos jokin havainto puuttuu, puuttuvan erän kohdalle merkitään vastaava tilakoodi. Jos vain sarja-avaimeen sisältyvään aleraan tehdään korjauksia, tarkistussääntöjä olisi sovellettava koko maksutaseeseen.
 - Merkkikäytäntö: Kansallisten keskuspankkien on noudatettava tiedonsiirrossaan sovittua merkkikäytäntöä kaikkien EKP:lle ja Euroopan komissiolle (Eurostat) lähetettävien tietojen osalta. Merkkikäytännön mukaan vaihtotaseen ja pääomansiirtojen tulot ja menot merkitään plusmerkillä, kun taas nettosaldo lasketaan ja raportoidaan erotuksena tulot miinus menot. Rahoitustaseessa nettosaamisten vähennys / nettovelkojen kasvu merkitään plusmerkillä, kun taas nettosaamisten kasvu / nettovelkojen vähennys merkitään miinusmerkillä. Nettosaldo lasketaan ja raportoidaan summuna saamisten nettomuutos plus velkojen nettomuutos.
- Toimittaessa tietoja ulkomaisesta varallisuusasemasta nettopositiot on laskettava ja raportoitava erotuksena saamispositio miinus velkapositio.
- Tilastotietojen laskentayhtälöt: Ennen kuin kansalliset keskuspankit toimittavat tilastotiedot EKP:lle, niiden on suoritettava kaikki niille jaetuissa, pyynnöstä saatavilla olevissa tarkistussäännöissä vaaditut tarkistukset.

Kansalliset keskuspankit voivat toimittaa EKP:lle päivitettyjä tilastotietoja minkä tahansa korjauksen yhteydessä. Korjaukset olisi toimitettava seuraavalla tavalla:

- kuukausittaisia maksutasetietoja koskevat korjaukset toimitetaan i) seuraavaa kuukautta koskevien tietojen yhteydessä; ii) vastaavien neljännesvuosittaisten tietojen yhteydessä; ja iii) vastaavien korjattujen neljännesvuosittaisten tietojen yhteydessä,
- neljännesvuosittaisia maksutasetietoja koskevat korjaukset toimitetaan seuraavaa vuosineljännestä koskevien tietojen yhteydessä,
- ulkomaiseen varallisuusasemaan liittyviä neljännesvuosittaisia tietoja koskevat korjaukset toimitetaan seuraavaa vuosineljännestä koskevien tietojen yhteydessä,
- ulkomaiseen varallisuusasemaan liittyviä vuosittaisia tietoja koskevat korjaukset toimitetaan seuraavia vuosia koskevien tietojen yhteydessä.

Kansallisten keskuspankkien on toimitettava EKP:lle kokonaisia vuosia koskevat kuukausittaisten ja neljännesvuosittaisten maksutasetietojen korjaukset maaliskuun lopussa ja syyskuun lopussa, syyskuun lopussa toimitettavat tiedot yhdessä vuosittain toimitettavien ulkomaista varallisuusasemaa koskevien tietojen kanssa. Kansallisten keskuspankkien on toimitettava EKP:lle kokonaisia vuosia koskevat neljännesvuosittaisten ulkomaiseen varallisuusasemaan liittyvien tietojen korjaukset syyskuun lopussa yhdessä vuosittain toimitettavien ulkomaista varallisuusasemaa koskevien tietojen kanssa. Valuuttavarantoasetelmaa koskevia tietoja voidaan korjata sitä mukaa kuin se on tarpeen. On kuitenkin varmistettava, että jakson lopun varannot ja vastaavat erät euroalueen (neljännesvuosittaisen ja vuosittaisen) ulkomaisen varallisuusaseman laatimista varten toimitetuissa tiedoissa vastaavat toisiaan.

LIITE V

Tilastojen laatimismenetelmien valvonta

Euroopan keskuspankki (EKP) valvoo maksutasetta ja ulkomaista varallisuusasemaa koskevien tilastojen laatimismenetelmiä sekä rahaliittoon kuuluvien jäsenvaltioiden yleisesti noudattamia käsitteitä ja määritelmiä. Valvonta tapahtuu Euroopan unionin maksutasetta ja ulkomaista varallisuusasemaa koskevia tilastointimenetelmiä käsittelevän EKP:n julkaisun European Union Balance of Payments/international investment position statistical methods (jäljempänä 'maksutasekirja' päivittämisen yhteydessä. Valvonnan lisäksi maksutasekirjan avulla pyritään tiedottamaan euroalueen maksutasetilastojen laatijoille kehityslinjoista muissa euroalueen jäsenvaltioissa.

Maksutasekirja sisältää tietoja kaikkien jäsenvaltioiden laatimien maksutaseiden ja ulkomaista varallisuusasemaa koskevien tilastojen rakenteesta. Se sisältää yksityiskohtaisia kuvauksia tilastojen laatimiseen sovellettavista menetelmistä, käsitteistä ja määritelmistä sekä tietoa poikkeuksista, joita eri jäsenvaltioissa on tehty maksutasetta ja ulkomaista varallisuusasemaa koskevien tilastotietojen sovitusta määritelmistä.

Maksutasekirjaa päivitetään vuosittain tiiviissä yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa.

LIITE VI

Arvopaperisijoituksia koskevien tietojen kerääminen

Arvopaperisijoituksia koskevien tilastojen laatiminen on hankalaa, minkä vuoksi on määritelty yhteisiä lähestymistapoja näiden tietojen keräämiseksi euroalueella.

Kuten liitteessä III olevassa osassa 1.4 selitetään, on tehty kansallisia toteutettavuustutkimuksia, jotka koskevat mahdollisuutta kerätä arvopaperilajikohtaiset tiedot koko euroalueella. Näiden tutkimusten perusteella tehtiin seuraava sopimus: maaliskuun 2008 loppuun mennessä euroalueen jäsenvaltiot keräävät ainakin neljännesvuosittain tiedot saamiinsa ja velkoihin kuuluvista arvopaperisijoitusten varannoista arvopaperilajikohtaisesti. Siihen saakka jotkin jäsenvaltiot kykenevät toimittamaan vain parhaat arviot joistain tietyistä arvopaperisijoitusten erittelyistä, erityisesti liikkeeseenlaskijan sektorista taikka liikkeeseenlaskuvaluutasta tai -maasta.

Keskitetyn arvopaperitietokannan (CSDB) toimivuutta pidetään olennaisen tärkeänä, jotta uudet tiedonkeruujärjestelmät kyettäisiin ottamaan käyttöön. Jos hankkeen päätössiakirjaa ("Project Closure Document") CSDB-hankkeen ensimmäisen vaiheen osalta ei ole maaliskuun 2005 loppuun mennessä toimitettu EKP:n neuvostolle Euroopan keskuspankkijärjestelmän tilastokomitean kautta, tätä määräaikaa pidennetään siten saman verran kuin toimitus on myöhästynyt.

Kattavuustavoite määritellään seuraavasti: arvopapereita koskevat varannot, jotka ilmoitetaan kansallisten tilastojen laittajalle aggregoituina eli siten, että standardikoodeja (kuten ISIN) ei käytetä, eivät saisi ylittää 15:tä prosenttia saamiinsa tai velkoihin kuuluvien arvopaperisijoitusten varantojen kokonaismäärästä. Tätä kynnyksarvoa pitäisi käyttää ohjeena arvioitaessa jäsenvaltioiden järjestelmien kattavuutta. CSDB:n pitäisi kattaa riittävällä tavalla sijoitusarvopaperit maailmanlaajuisesti, jotta tilastot kyettäisiin laatimaan arvopaperilajikohtaisten tietojen perusteella.

Ulkomaiseen varallisuusasemaan sisältyviin saamiinsa ja velkoihin kuuluvien arvopaperisijoitusten varannot laaditaan yksinomaan varantotietojen perusteella.

Euroalueen arvopaperisijoituksia koskevien tiedonkeruujärjestelmien on maaliskuusta 2008 lähtien (niistä tiedoista alkaen, jotka koskevat tammikuun 2008 taloustoimia ja vuoden 2007 lopun varantoja) vastattava yhtä seuraavassa taulukossa esitetyistä malleista:

Hyväksyttävät arvopaperisijoituksia koskevien tiedonkeruujärjestelmien mallit

— Kuukausittaiset kantatiedot [s-b-s] + kuukausittaiset virtatiedot [s-b-s]
— Neljännesvuosittaiset kantatiedot [s-b-s] + kuukausittaiset virtatiedot [s-b-s]
— Kuukausittaiset kantatiedot [s-b-s] + johdetut kuukausittaiset virtatiedot [s-b-s]
— Neljännesvuosittaiset kantatiedot [s-b-s] + kuukausittaiset virtatiedot [agg.]

Huom. "s-b-s" = arvopaperilajikohtainen tiedonkeruu

"johdetut virtatiedot" = lasketaan kantojen erotuksena (ottaen huomioon valuuttakurssi- ja hintamuutokset sekä muut havaitut määrän muutokset)